

ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สิรินทร์ พิบูลนิยม ครั้งที่ 11

วันจันทร์ที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2556

สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเดล

มหาวิทยาลัยมหิดล

ปราชญ์ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิรินทร์ พิบูลนิยม

ครั้งที่ 11 พ.ศ. 2556

เรื่อง

“Re-emergence of vaccine preventable diseases”

โดย

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ

วันจันทร์ที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2556

เวลา 8.45 – 10.00 น.

ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์สิรินทร์ พิบูลนิยม

อาคารสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล

มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

กำหนดการ

ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม ครั้งที่ 11

วันจันทร์ที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์สิริินทร์ พิบูลนิยม

อาคารสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล

มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

08.45-09.00 น.

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเสริฐ เอื้อวรากุล

ผู้อำนวยการสถาบัน กล่าวเปิดงาน

09.00-10.00 น.

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ

องค์ปาฐก

บรรยายเรื่อง "Re-emergence of vaccine preventable diseases"

สารบัญ

	หน้า
❖ ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิคม	4
❖ ประวัติ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิคม	5
❖ ประวัติศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ องค์ปาฐก ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิคม ครั้งที่ 11 (2556)	8
❖ รายนามองค์ปาฐก ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2545) - ครั้งที่ 10 (พ.ศ. 2555)	11
❖ ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิคม ครั้งที่ 10 เรื่อง “แนวคิดในการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันวิจัย... ผลการศึกษการปฏิรูประบบวิจัยไทย” โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ	13
❖ คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมปาฐกถาวันคล้ายวันสถาปนา สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล ประจำปี 2556	47

ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม

“ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม” เป็นปาฐกถาที่ขนานนามเพื่อเป็นเกียรติแก่ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม อดีตผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ปาฐกถานี้จัดเป็นปาฐกถาทางวิชาการที่กำหนดให้มีขึ้นเป็นประจำปีละครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา เนื่องในโอกาสคล้ายวันสถาปนาสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยจะเลือกเชิญบุคคลที่มีผลงานการศึกษาค้นคว้าหรือปฏิบัติงานทางวิชาการดีเด่น ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติมาเป็นองค์ปาฐก

ในคราวจัดปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 มีศิษย์ เพื่อนร่วมงานและบุคคลที่รู้จักได้ร่วมกันจัดตั้ง “กองทุนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม” ขึ้น ในสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาสนับสนุนให้นักวิจัยรุ่นใหม่และรุ่นกลางทำการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยของสถาบันฯ

ในปีพ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยมหิดลได้ปรับโครงสร้างหน่วยงาน โดยรวม “สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” และ “สถาบันอนุชีววิทยาและพันธุศาสตร์” จัดตั้งเป็นหน่วยงานใหม่ชื่อ “สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล” เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 และ คณะกรรมการประจำสถาบันฯ ได้ดำเนินการให้ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม คงเป็นกิจกรรมในโอกาสคล้ายวันสถาปนาสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล

ประวัติ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิรินทร์ พิบูลนิยม

ประวัติการศึกษา

- 2492 มัธยมปีที่ 3 โรงเรียนช่างตากุ้งี่คอนแวนท์
- 2495 มัธยมปีที่ 6 โรงเรียนราชินี
- 2496 มัธยมปีที่ 8 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- 2499 เกษศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2)
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
- 2500 M.Sc. (Nutrition), University of Wisconsin, Madison
- 2501 S.M. in Hyg, Harvard School of Public Health
- 2505 D.Sc. Harvard University
- 2510 Postdoctoral Fellow Lawrence Radiation Laboratory,
University of California, Berkeley
- 2515 Visiting Professor, School of Medicine,
Vanderbilt University, Nashville, Tennessee, U.S.A.
- 2530 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ประวัติการรับราชการ

- 2505-2508 อาจารย์ภาควิชาชีวเคมี คณะกสิกรรมและสัตวบาล
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 2508-2516 อาจารย์ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2516-2519 หัวหน้าภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2519-2522 รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

- 2523-2526 ผู้อำนวยการ โครงการศูนย์สาธิต
- 2526-2528 รองอธิการบดีฝ่ายสาธิต
- 2528-2530 รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย
- 2530-2537 ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2529-2540 ก่อตั้งและผู้อำนวยการวิทยาลัยนานาชาติ
- 2537-2540 ที่ปรึกษาอธิการบดี วิทยาลัยคริสเตียน

ตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ

- 2516 สมาชิกสมัชชาแห่งชาติ
- 2516-2519 ก่อตั้งและประธานกรรมการสาขาชีวเคมีคนแรกของ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย
- 2517-2545 กรรมการสาขาเคมี-เภสัช สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- 2518-2529 กรรมการสาขาวิจัยอาหารและโภชนาการ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- 2519-2525 กรรมการบริหารและปฏิคม สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย
- 2519-2525 อุปนายก สมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทย
- 2519-2520 คณะทำงานของสภาวิจัยแห่งชาติเกี่ยวกับนโยบายและแผน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการจัดตั้ง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2519-2521 กรรมการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

- 2520-2522 เฮอร์คิวลิส The Federation of Asian and Oceanian Biochemists
- 2525-2537 กรรมการนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
การพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2525-2537 ประธานอนุกรรมการมาตรฐานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม
- 2530-2534 อนุกรรมการพิจารณาผลงานวิจัยดีเด่น
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- 2542-2544 นายกสมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 2542-2544 กรรมการอาหารแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- 2550-ปัจจุบัน ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์สมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทยในพระ
ราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

รางวัลและเกียรติคุณ

รางวัลผลการวิจัยดีเด่นจากสภาวิจัยแห่งชาติ ปี 2517 เรื่อง “สาเหตุของการ
เกิดโรคเหน็บชาในคนไทย” ร่วมกับ สุนันท์ นครชัย และกฤษณา รุ่งเรืองศักดิ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาชีวเคมี โภชนาการ ประจำปี
2552 จากมหาวิทยาลัยมหิดล

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 2526 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)
- 2529 ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)
- 2531 มหาวิริยภรณ์ (ม.ว.ม.)
- 2537 มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ประวัติองค์ปาฐก
ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม
ครั้งที่ 11
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ

ประวัติการศึกษา

- สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ พ.ศ. 2499/2500
- แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอัมบวร์ก ประเทศเยอรมัน พ.ศ. 2505
- ปริญญาบัตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร พ.ศ. 2527

ประวัติการรับราชการ

- เริ่มรับราชการเป็นอาจารย์ตรี แผนกพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล พ.ศ. 2501
- อาจารย์เอก อาจารย์ชั้นพิเศษ
- ศาสตราจารย์ระดับ 11
- หัวหน้าภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
- คณบดีคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล (14 ปี)
- รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (7 ปี)
- ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2537

เครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญบำเหน็จในราชการ

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
- มหาวชิรมงกุฏ
- เหรียญจักรพรรดิมาลา
- เหรียญคุณวุฒิมาลาเข็มศิลปวิทยา

เกียรติยศและรางวัลที่ได้รับ

- รางวัลเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี สำหรับครูแพทย์ดีเด่น
- รางวัลมหาวิทยาลัยมหิดล สาขาการแต่งตั้งตำราและสาขาบริการสังคม
- รางวัลสมเด็จพระวันรัตปฐมสิริ สำหรับแพทย์ที่ทำประโยชน์ต่อสังคม
- รางวัลเหรียญทองนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ
- วิทยาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (เทคนิคการแพทย์)
มหาวิทยาลัย มหิดล พ.ศ. 2541
- วิทยาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ชีวเวชศาสตร์)
มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2544
- แพทยศาสตรคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2546
- รางวัลมหิดล-บี บรรานัน มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2549
- รางวัลเกียรติยศประจำปี 2549 จาก สมาพันธ์การศึกษาด้านสาธารณสุข
แห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

เกียรติประวัติอื่น ๆ

- ได้รับการตีพิมพ์ชีวประวัติในวารสารต่างประเทศหลายฉบับ
- มีผลงานทางวิชาการตีพิมพ์ภาษาไทยและต่างประเทศมากกว่า 200 เรื่อง
- กรรมการผู้เชี่ยวชาญโรคติดเชื้อไวรัสขององค์การอนามัยโลก

- ราชบัณฑิต สาขาแพทยศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน
- เกษดํารงดําเนนงที่สําคัญ อาทิ
  - นายกแพทยสมคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ
  - นายกสมคมไวรัสวิทยา (ประเทศไทย)
  - บรรณาธิการ จดหมายเหตุทางแพทย ของแพทยสมคมแห่งประเทศไทยฯ วารสารรายเดือนตีพิมพ์บทความวิชาการเป็นภาษาอังกฤษ (รวมประมาณเกือบ 30 ปี)
  - บรรณาธิการ แพทยสภาสาร ของแพทยสภา
- ปัจจุบัน
  - นายกสมคมเคมีคลินิกแห่งประเทศไทย
  - ประธานมูลนิธิส่งเสริมการศึกษาใช้หัวคใหญ่
  - บรรณาธิการวารสาร โรคเอดส์ ของกรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข เป็นวารสารราย 3 เดือน ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย
- ร่วมเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นคณะบรรณาธิการของวารสารการแพทยทั้งในและต่างประเทศ
- เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการแพทยและสาธารณสุข ทางการศึกษาในหลายสถาบัน และองค์กรทั้งในและต่างประเทศ

ดําเนนงปัจจุบัน

- ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ที่ปรึกษาคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
- ที่ปรึกษากรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์ ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาแพทยศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน

รายนามองค์ปาฐก
ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม
ครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 10

- ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2545 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2545**
องค์ปาฐก ดร. บรรจง วรรณะพงษ์
เรื่อง โครงการในพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2546**
องค์ปาฐก ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย
เรื่อง ข้อคิดเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับประเทศไทย
- ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2547 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2547**
องค์ปาฐก ศาสตราจารย์ ดร. สิปปนนท์ เกตุทัต
เรื่อง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : การพัฒนาาร่วมกับชุมชน
- ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2548**
องค์ปาฐก ศาสตราจารย์ ดร. ยงยุทธ ยุทธวงศ์
เรื่อง นักวิจัยไทย : ทศกรรณยุคใหม่
- ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2549 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549**
องค์ปาฐก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
เรื่อง FAO and Strategies in Ensuring Nutritious and Safe Food Supply to Consumer

- ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2550 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2550
 องค์ปาฐก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงคุณสาคร ธนमितต์
 เรื่อง วิทยาศาสตร์กับการพัฒนามนุษย์เพื่อสุขภาวะองค์กรรวม
- ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2551 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2551
 องค์ปาฐก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. มนตรี จุฬาวณิชกุล
 เรื่อง การบริหารจัดการงานวิจัย (Research Management)
- ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2553 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2553
 องค์ปาฐก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สกล พันธุ์ยิ้ม
 เรื่อง งานวิจัยทางชีววิทยาโมเลกุล อดีต และปัจจุบัน
- ครั้งที่ 9 พ.ศ. 2554 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2554
 องค์ปาฐก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. วิชัย บุญแสง
 เรื่อง การพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ
- ครั้งที่ 10 พ.ศ. 2555 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2555
 องค์ปาฐก ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ
 เรื่อง แนวคิดในการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันวิจัย
 ผลการศึกษาการปฏิรูประบบวิจัยไทย

เรื่อง “แนวคิดในการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันวิจัย...

ผลการศึกษาการปฏิรูประบบวิจัยไทย”

โดย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ

ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริินทร์ พิบูลนิยม ครั้งที่ 10

วันศุกร์ที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์สิริินทร์ พิบูลนิยม

สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล

เรียนท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณสิริินทร์ พิบูลนิยม ท่านอาจารย์
ประเสริฐ (ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเสริฐ เอื้อวรากุล*) ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ
สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ รอง
อธิการบดี รวมทั้งอาจารย์และผู้มีเกียรติทุกท่าน ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณที่ได้ให้
เกียรติผมเช่นเดียวกันที่ให้มาแสดงปาฐกถาครั้งนี้ วันนี้นับว่าโชคดีที่ได้เห็นตัว
จริงเสียงจริงของศาสตราจารย์เกียรติคุณสิริินทร์ พิบูลนิยม ซึ่งทางจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยในขณะนั้นที่ผมทำหน้าที่เป็นรองอธิการบดีได้ พบว่า
มหาวิทยาลัยมหิดลมีความเข้มแข็งด้วยการผนวกและผนึกกำลังระหว่างฝ่ายที่ทำ
หน้าที่ตั้งแต่ basic research กับเรื่องของ clinical research เพราะในฐานะที่ผมก็
เป็นแพทย์และเป็นนักวิจัยทางด้านนี้ ขออนุญาตนำเสนอในส่วนที่เรามองเห็น
ภาพว่าขณะนี้ระบบวิจัยไทยเราเป็นอย่างไรบ้างแล้ว และถ้าพูดถึงเรื่อง
ที่เกี่ยวข้องกับตัวสถาบันวิจัยหรือหน่วยงานวิจัย เรามองเห็นเป็นอย่างไร จริง ๆ
แล้วถามว่าทำไมต้องมีเรื่องของการพัฒนาปฏิรูปการวิจัย ผมคิดว่าทุกท่านในที่นี้

ถ้าเกี่ยวข้องกับการวิจัยก็จะรู้ว่าการวิจัยและการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญ เป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศแก้ไขประเทศ และในเชิงเศรษฐกิจเราก็เห็นภาพของเรื่องเครื่องมือเครื่องมือ ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากงานวิจัยพัฒนาอยู่มาก แต่มันเหมือนกับเครื่องบินซึ่งประเทศไทยเราเหมือนแช่อยู่ในน้ำ มันก็บินไม่ขึ้นก็เลยต้องมีการปฏิรูประบบวิจัย ในการปฏิรูปนั้น ทำคนเดียวก็ไม่ได้ การปฏิรูปการวิจัยพูดมา 2 รอบแล้ว ปฏิรูป 2 รอบแล้ว แต่ทำไมไม่สำเร็จ มีทั้ง สกว. (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย*) ก็เคยทำ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ขณะนี้ วช. ซึ่งก็คือสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กับ 5 ส. ซึ่งก็รู้จักกันดี สกว. สวทช. (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ*) สวรส. (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข*) สวก. (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร องค์การมหาชน*) และ สวทน. (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ*) ตอนนี้มีน้องใหม่อันหนึ่งเพิ่งเกิดได้ประมาณปีที่ 3 คือสำนักงานพัฒนาการวิจัยและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เราบอก 5 ส. และ วช. ร่วมกันแล้ว ตอนหลังก็จะมี สกอ. เข้ามาอีกอันหนึ่ง เราคงมาดูระบบวิจัยตอนนี้ว่ามันเป็นอย่างไร จริง ๆ แล้ว ในรูปของระบบวิจัยจะมีอยู่ใน 9 มิติ ได้แก่ นโยบาย การสนับสนุนทุนวิจัย งบวิจัย สถาบัน นุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน มาตรฐาน การจัดการผลิตและการประเมิน ทั้งหมดขณะนี้คงต้องดูให้ครบวงจรถึงจะแก้ปัญหาได้ (รูปที่ 1-2) ถ้ามว่าทำไมต้องแก้ปัญหา อันนี้หนึ่งเรากำลังทำวิจัยในฐานะนักวิจัย เราถูกมองว่าทำงานวิจัยแบบจากซ้ายไปขวา (รูปที่ 3) คือทำงาน basic research แล้วค่อย ๆ เป็น applied research แล้ว Translation research แล้วก็ commercial utilization ซึ่งในเชิงวิชาการบอกอย่างนี้เป็นสิ่งที่ดี มันได้ new knowledge แต่จุดอ่อนก็คือ low throughput ซึ่งฝ่ายที่จ่ายเงินไม่ค่อยเห็นชอบแบบนี้ เขาอยากเห็นภาพใหม่ว่าให้มีการทำงานวิจัยจาก

การวางกรอบเพื่อการพัฒนาาระบบวิจัยของประเทศ

การวางกรอบเพื่อการพัฒนาาระบบวิจัยของประเทศ ให้สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ คำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. มติดอกโลกและโครงสร้างร่วมกำหนดและจัดการนโยบายการวิจัย
2. มติการจัดการสนับสนุนทุนวิจัย
3. มติการระดมทุนทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการวิจัย
4. มติการพัฒนาองค์กรและหน่วยงานวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน
5. มติดอกโลก และโครงสร้างเพื่อพัฒนานักวิจัย
6. มติการจัดวางโครงสร้างพื้นฐานวิจัย (Research Infrastructure)
7. มติมาตรฐานการวิจัย
8. มติการติดตามประเมินผล
9. มติดอกโลกส่งเสริมผลงานวิจัยสู่นวัตกรรม/ใช้ประโยชน์แก่สังคมเศรษฐกิจ

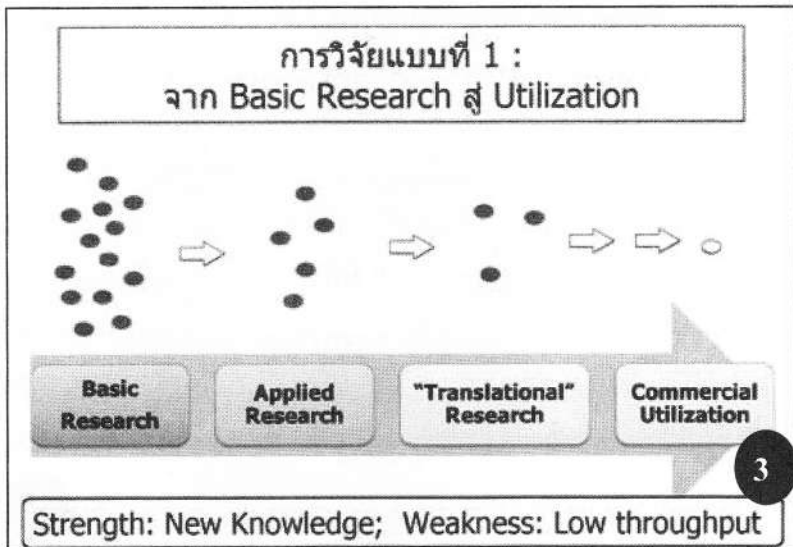
1

ยุทธศาสตร์ที่กำหนดโดย วช. และ 5 ส.

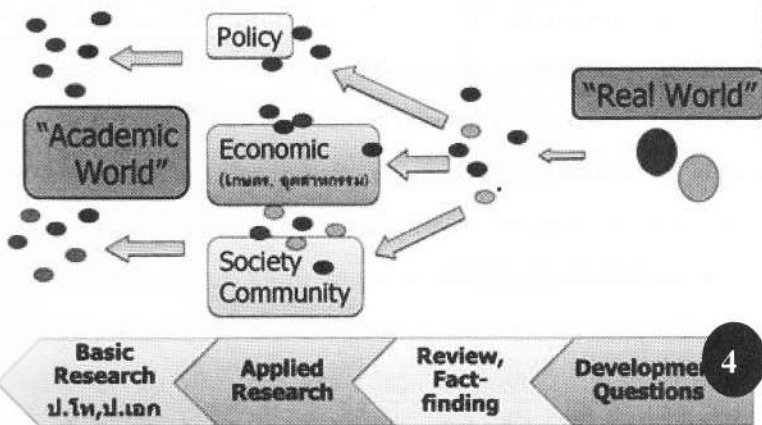

2

สิ่งที่ปัญหาแล้วค่อยย้อนกลับมาทำ basic บ้างได้ใหม่ (รูปที่ 4) นี่คือข้อเสนอ
 ตรงนี้เองก็คือเราก็ต้องมา clear กัน เราก็อยากบอกว่านักวิจัยเองซึ่งเคยทำงานจาก
 ช้ายไปขวา กลับมามองว่ามันมีปัญหาอะไร แล้วย้อนกลับมาบ้างได้ใหม่ ขณะ
 เดียวกันเราก็ต้องทำให้ผู้ที่จ่ายเงินซึ่งก็คือรัฐบาลให้เห็นว่าจริง ๆ แล้วสิ่งที่
 รัฐบาลอยากเห็นอย่างนี้มันเป็นไปได้ 100% ของบางอย่างมันต้องเกิดขึ้นจาก
 ด้าน basic science ก่อนเป็นเรื่องของ creative ในส่วนหนึ่งนี่ก็คือสิ่งที่ต้องทำ
 ความเข้าใจให้ตรงกันในเชิงของนโยบาย จะทำให้เรา link เรื่องของ academic
 world กับ real world เข้าด้วยกันได้ อีกอันหนึ่งคือเรามองเห็นภาพของงานวิจัยว่า
 จริง ๆ แล้วมันคงพูดรวมไม่ได้ เราก็เลยบอกว่างานวิจัยมันน่าจะมียู่ทั้งหมด 4
 tracks (รูปที่ 5) track 1 คือการวิจัยที่เป็นความเป็นเลิศทางวิชาการ แน่นอนที่สุด
 อันนี้จะเหมือนกับที่ได้เรียนไว้ก็คือจากซ้ายไปขวา ต่อมาคืองานวิจัยเพื่อ
 ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อันนี้เราต้องฟังเรื่องของโจทย์ของ ภาคเศรษฐกิจ

การวิจัยที่ประสงค์: จากโจทย์พัฒนาสู่ Research

งานวิจัย 4 Tracks

งานวิจัย	ธรรมชาติ	ความคาดหวัง	ระบบการจัดการ
1. เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ	ความเป็นอิสระ มีระเบียบวิธี มีวงการตรวจสอบ	ความรู้ใหม่ วิธีการใหม่	Individualistic
2. เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ	ผูกกับกลไกตลาด สอดคล้องกับการปฏิบัติ ได้ผลทันเวลา ไม่เบียดเบียน	กระบวนการและผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน	Stakeholder engagement
3. เพื่อเสริมสร้างพลังสังคมและชุมชน	มีคุณธรรมกำกับ	การจัดการตัวเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การเป็นพลเมืองที่ดี	Stakeholder engagement
4. เพื่อนโยบาย	ตาม opportunity ไขว่คว้าหาที่มีอยู่	กติกากำหนดมาตรการที่เชื่อถือ constituency	Balanced advocates

The number **5** is circled in the bottom right corner of the table area.

ภาคผลิต ว่าเป็นอย่างไรในส่วนนั้น ถามว่าสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล เกี่ยวข้องไหมกับเศรษฐกิจ บอกว่าเกี่ยวข้องหลายอย่าง ตัวอย่าง เช่นไม่ว่าเรื่องของยา ก็จะมีส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้อง ก็ต้องมองว่ามีอะไรที่เป็นความต้องการของภาคธุรกิจ ภาคเอกชน ซึ่งเราจะสามารถใช้การวิจัยและพัฒนาทำให้วงการผลิตภัณฑ์ยา ผลิตภัณฑ์เวชภัณฑ์ทั้งหลายดีขึ้นได้ไหม นี่คือสิ่งที่เราอาจจะต้องมองด้วย มีงานวิจัยเพื่อสังคมและชุมชน กับสุดท้ายคืองานวิจัยเพื่อนโยบาย ซึ่งตรงนี้เราก็มองเห็นภาพว่าควรจะเป็นลักษณะเช่นนี้ แต่ละอันก็มีธรรมชาติแล้วก็มี ความคาดหวังกับมีระบบปฏิบัติการที่แตกต่างกัน ซึ่งที่ผ่านมาทุกวันนี้เรามองงานวิจัยเป็น track เดียวกันหมด เมื่อมองเป็น track เดียวกันหมดแล้วมันทำให้ตีความหมายได้ยาก หรือแม้กระทั่งถามว่าจะลงทุนด้านนี้สักเท่าไรหากมีเงินทุน 100 บาท เป็นงานวิจัยเท่าไร วิชาการเท่าไร ประโยชน์ทางเศรษฐกิจเท่าไร ชุมชนเท่าไร หรือเพื่อนโยบายเท่าไร ขณะนี้ต้องบอกว่าเราไม่ได้มีการกำหนดเลย นั่นหมายความว่าในเชิงนโยบายซึ่ง วช. รับผิดชอบเชิงนโยบายอยู่ไม่เคยกำหนดมาเลยในอดีต นอกจากนั้นแล้วเมื่อเราแบ่งเป็น 4 tracks เราพบว่า track ต่าง ๆ นี้ก็มีผลงานต่าง ๆ แตกต่างกัน (รูปที่ 6) ต่อมาคือถามว่าทิศทางการวิจัยของประเทศเคยกำหนดไหม เรามองว่าเรามีวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ บอกว่าเป็นอย่างไรบ้าง คำถามคือเรามีแผนเรื่องของวิจัยใหม่ คำตอบก็คือมี ที่ผ่านมาเราพยายามจะไปเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ (รูปที่ 7) คำถามต่อมาคือมันอ่านออกได้ไหมว่าตกลงแล้วงานวิจัยเราจะช่วยให้ประเทศไทยได้อะไร สมมติว่าถ้าเดิมที่ผ่านมาในยุคหนึ่ง รัฐบาลกำหนดเลยว่านี่เป็นวาระของประเทศ ประเทศไทยอยากเป็นครัวของโลก คำถามคือถ้าประเทศไทยอยากเป็นครัวของโลก วิชาการหรือวิจัยต้องเอาไปใส่เขาไหม เราอยากจะเป็น fashion city วิชาการใส่ได้ไหม ทุกวันนี้จะเห็นภาพว่าของพวกนั้นล้นหมด

ผลผลิตที่แตกต่าง คุณภาพและผลงานของแต่ละ Track

Track 1 วิชาการ	• ผลงานตีพิมพ์ วารสาร หนังสือ
Track 2 สังคมและชุมชน	• ผลงาน/ผลกระทบ
Track 3 เกษตร อุตสาหกรรม และบริการ	• หลักฐานทางการเงิน เศรษฐกิจ
Track 4 นโยบาย	• การเปลี่ยนแปลงนโยบาย กติกา

6

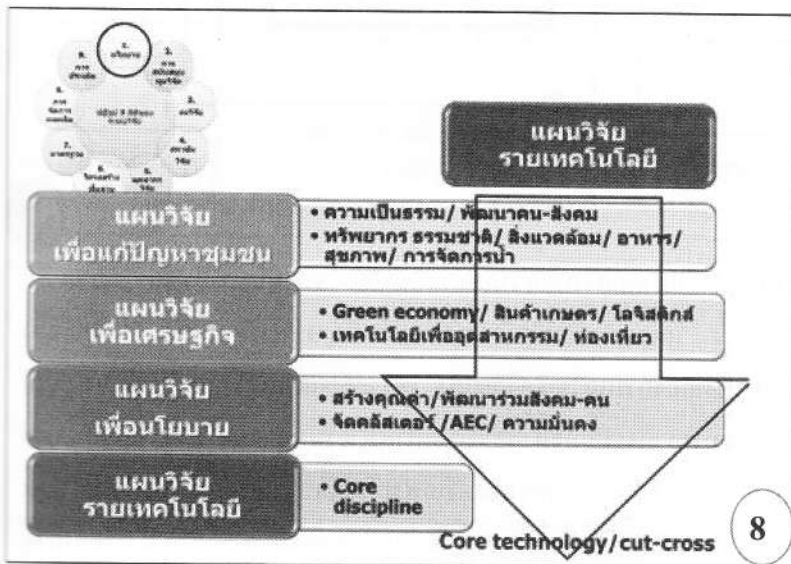
ร่างแผน 11 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ	• ความเป็นธรรม/ พัฒนาการ/ สิ่งคนฐาน ความ/เกษตร เช่นเชิง/ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ/เชื่อมโยงภาค/บริหาร ธรรมชาติ-สิ่งแวดล้อม-อาหาร-พลังงาน
ร่างแผน 1 แผนพัฒนาฯ ทบ.	• Green economy/คน/โครงสร้าง พื้นฐาน/เพิ่มขีดความสามารถ
ยุทธศาสตร์ สภาอุตสาหกรรม	• สร้างคุณค่า/พัฒนาห่วงโซ่มูลค่า/คน จัด คัสเตอร์ /บีจียเอ็มเอ/AEC
แผนพัฒนา รายsector/ เทคโนโลยี	• Core tech/sector สำคัญและ เร่งด่วน/ cut-cross

7

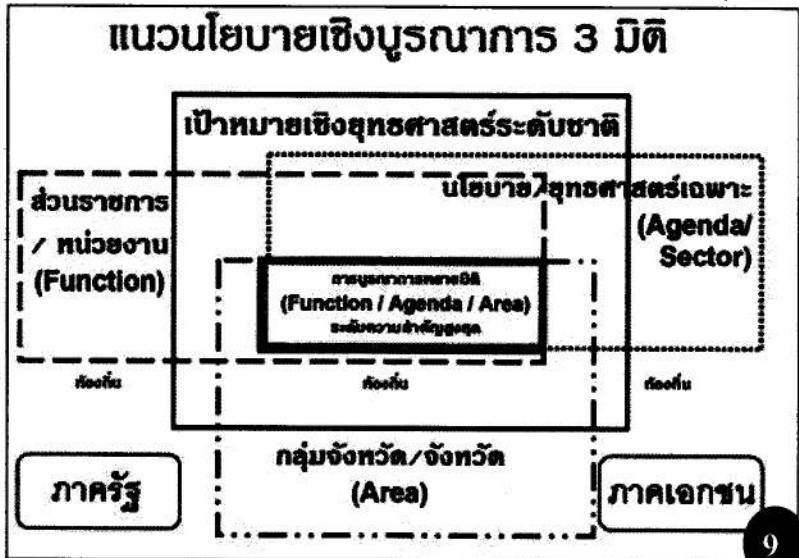
ล้มเหลวเพราะยกตัวอย่าง เช่นจะเป็น fashion city สิ่งที่นักการเมืองทำคือ branding ทำโฆษณาอย่างเดียวแต่ผลิตภัณฑ์ไม่เคยพัฒนาเลย แต่มีการวิจัยและพัฒนาทำให้ได้สินค้าคุณภาพดีดัดเย็บใหม่ ไม่เคย ทำอย่างไรให้พัฒนาเรื่องการฟอกหนังให้ได้เหมือนหนังอิตาลีใหม่ ไม่เคย มีแค่บอกว่าออกแบบอย่างเดียวนั้นเองคือสิ่งไม่ยั่งยืน บอกว่างานวิจัยจะยั่งยืนได้ต้องมีอย่างนี้ แต่เป้าหมายนั้นที่ผ่านมาหลังจากนั้นไม่เคยถูกชี้ รวมทั้งไม่เคยถูกชี้จากฝ่ายนักวิชาการเองว่าควรเป็นอย่างไร ขณะนี้การทำงานวิจัยหรือการทำแผนวิจัยของประเทศจึงผนวกรวมเอาทุกแผนเข้ามาหากัน แล้วว่าต้องการอะไรรวมทั้งภาคอุตสาหกรรมด้วย แล้วเราจะมองถึงเรื่องในส่วนวิชาการเองว่า เราต้องการเทคโนโลยีพิเศษอะไรเพิ่มมากขึ้นใหม่ มี imaging มี frontier technology อะไรบ้าง ที่เราต้องพัฒนาหรือเราคิดว่าเรามีศักยภาพในการพัฒนา ซึ่งผมคิดว่านี่ก็เป็นโจทย์ใหญ่สำหรับสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุลเช่นเดียวกัน เรายังมีส่วนอื่นที่รับผิดชอบอยู่ด้วยด้วยเรื่องของแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาชุมชนหรือเพื่อนโยบาย (รูปที่ 8) เราเห็นรัฐบาลประกาศนโยบายหลายอย่าง คำถามคือประกาศด้วยหลักการอะไร มีการศึกษาวิเคราะห์ใหม่ในส่วนนี้ เมื่อมีการศึกษาวิเคราะห์จะเห็นภาพปัญหาตามมาจากไม่ว่าจะเป็นค่าแรง 300 บาท 15,000 บาท เสร็จแล้วทุกวันนี้ก็ยังหาช่องไม่ได้ว่าเป็นอย่างไร เพราะไม่ได้คิดมาก่อนตั้งแต่ล่วงหน้าว่าขั้นตอนต่าง ๆ เป็นอย่างไร สิ่งที่น่าเสนอท่านในวันนี้เหมือนกัน ถ้าพูดแบบเรียกขานนั่งเทียนพูด ผมคิดว่าก็คงไม่เกิดประโยชน์ แต่จริงๆแล้วสิ่งที่จะเรียนให้ทุกท่านในที่นี้ทราบเป็นผลจากการดำเนินการวิจัยมาเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งเวลาที่ทำงานวิจัยเหมือนกัน เราอยากจะพัฒนาแบบนี้

ท่านก็รู้ว่าจะต้องเปลี่ยนคนอย่างน้อยเป็นสิบ ๆ กลุ่ม เพราะฉะนั้นถ้า วช. เป็นคนคิดแล้วบอกทุกคนเปลี่ยนเขาก็ไม่ฟังเรา เหมือนกับที่ สกว. เคยคิดทำเรื่อง

ปฏิรูประบบวิจัยแล้วบอกทุกคนต้องเปลี่ยน ทุกคนก็บอกไม่เอาเพราะว่าเหมือนกับ สกว. ได้ประโยชน์ ด้วยเหตุนี้ 5 ศ. และ วช. ตกลงตรงกันว่าให้คนกลางเป็นคนศึกษา คนกลางคือสถาบันคลังสมองซึ่งได้อาจารย์ปิยะวัติ (ศาสตราจารย์ ดร. ปิยะวัติ บุญ-หลง ผู้อำนวยการสถาบันคลังสมองแห่งชาติ*) เป็นคนทำ เพราะฉะนั้นงานที่นำเสนอวันนี้ก็เป็นผลพวงจากข้อเสนอของการปฏิรูปนั่นเอง ในส่วนนี้เวลาทำแผนเราก็ทำแผนแบบบูรณาการ

สิ่งที่เกิดขึ้นขณะนี้คือเรามีแผนยุทธศาสตร์การวิจัยระดับชาติขึ้น แล้วเราก็มีอีกแผนหนึ่งคือแผนยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค (รูปที่ 9) เพราะภูมิภาคต่าง ๆ บอกว่าเขาต้องการงานวิจัยที่ไม่เหมือนกัน ทางภาคเหนือบอกต้องการเรื่องของสิ่งแวดล้อม พุดไม่ทันครบปีก็เกิดขึ้นจริง ๆ เรื่องของปัญหาหมอกควันภาคเหนือต้องการปัญหาเรื่องของการจัดการน้ำเพราะภาคเหนือเป็นต้นน้ำลำธาร

ขณะนี้ปัญหาคือภาคกลางบอกว่าภาคเรามีน้ำใช้ ขอให้มึน้ำใช้ทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง 3 ครั้ง แต่ภาคเหนือน้ำท่วมทุกปี นี่คืปัญหา แต่พอภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขาบอกต้องการแก้ไขเรื่องภัยแล้ง เพราะภัยแล้งเกิดขึ้นทุกปี นี่คืสิ่งที่ไม่เท่ากัน ฉะนั้นเราก็จะมียุทธศาสตร์หรือเป้าหมายในกลุ่มของ area และที่สำคัญในเชิงวิชาการถามว่า เรามียุทธศาสตร์เฉพาะในเชิงประเด็นใหม่ ยกตัวอย่างเช่น เราเคยมียุทธศาสตร์หรือเป้าหมายการวิจัยในเชิงสุขภาพใน 5 ปี 10 ปี เราอยากได้อะไรใหม่ ซึ่งขณะนี้อาจารย์ประสิทธิ์เคยมาช่วยระยะหนึ่ง พอมาทำหน้าที่รองอธิการบดีก็เลยบอกว่าให้ทำงานขยับออกไปนอกวงนิคหนึ่งแล้วกัน ก็คืออยากให้เห็นเป้าหมายของเรื่องสุขภาพว่า เราต้องการอะไรเป็นที่หนึ่ง เราบอกว่าเราต้องการการวิจัยที่ทำให้รักษาให้คนไทยมีคุณภาพของชีวิตดีขึ้น โรคต่าง ๆ นั้นรักษาได้ และทำให้ชีวิตอายุยืนยาวขึ้น อันที่สองเราบอกว่าเวลารักษานั้นอยากใช้ evidence base ของคนไทย อย่าไปเอาที่อยู่ต่างประเทศมาใช้รักษาแบบนั้นแบบนี้

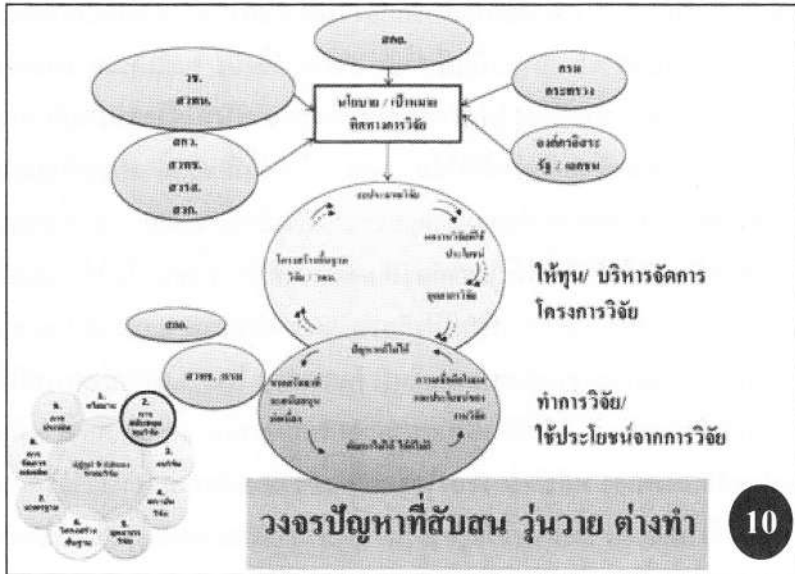
ต้องเอามาทำในเมืองไทยทำให้เหมือนกัน อันที่สามเราอยากได้ผลิตภัณฑ์เวช
ภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เครื่องมือตรวจสอบทั้งหลายที่ทำในประเทศไทย
ไทยได้บ้างไหม นี่คือโจทย์ที่สถาบันนี้น่าจะส่งเสริมได้ และสุดท้ายอันที่สี่คือเรา
อยากเป็นหนึ่งในด้านนี้เช่นเดียวกับเราไม่ใช่ตามหลังเขา เรบอกว่าเราอยากเป็น
หนึ่งในด้านของ frontier research บางอย่างเช่นเรื่องของ stem cells เรื่องของ
personalize medicine เป็นต้น นี่คือนี่ที่คั้ง เพราะว่าเมื่อไรมีการตั้งนโยบายหรือ
ยุทธศาสตร์แล้ว สิ่งที่ต้องตามมาคือการกำหนดกรอบเรื่องของการกำลังเงิน กำลังคน
ต่าง ๆ ที่ใส่เข้าไป เพราะถ้าไม่มีแบบนี้มันก็จะกระจาย

เมื่อสักครู่อยู่ในห้อง อาจารย์ท่านถามว่าขณะนี้ วช. และ สวรส. กำลังจะ
รวมกันทำนโยบาย ทำเรื่องของยุทธศาสตร์วิจัยสุขภาพใหม่ ถูกต้อง เพราะ ว่าเรา
อยากเห็นภาพว่าเราจะใส่เงินทุนเท่าไร? สมมุติถ้าเกิดเรามีเงินในกระเป๋าสัก 100
บาท เราเคยถามใหม่ที่เราจะไปลงทุนในงานวิจัยเพื่อสุขภาพสักกี่บาท เราจะ
ลงทุนวิจัยเกษตรสักเท่าไร? ลงทุนด้านอุตสาหกรรมสักเท่าไร? ที่ผ่านมามี
ประเทศไม่เคยตอบและไม่มีหน่วยงานไหนที่ทำหน้าที่นั้น แต่บัดนี้เราต้องตอบ
ทุกครั้งที่ผ่านมาระจะใช้วิธี bottom up หมายความว่าด้านนักวิจัยปีนั้นฝ่ายทาง
แพทย์ active มากเสนอมา มาก ก็ทำเรื่องวิจัยนั้นมากและขอเป็นปี ๆ ปีนี้ท่านได้
ปีหน้าไม่ได้มันก็ไม่เคยต่อเนื่อง ถ้ากำหนดกรอบแบบนี้เรบอกเลยว่าใน 5 ปี เรา
จะผลิตยาแบบนั้นให้ได้ใน 10 ปีจะผลิตวัคซีนแบบนี้ให้ได้ แล้วสนับสนุนอย่าง
ต่อเนื่องอย่างนี้ก็จะเกิดผล

นี่คือสิ่งที่จะเกิดขึ้นและก็จะเกิดขึ้นแล้ว เพราะว่าหลังจากปฏิรูประบบวิจัย
นั้น วช. ก็ได้รับมอบหมายจาก 5 ส. ให้ทำนโยบายวิทยาศาสตร์ในเชิงนี้ โดยมี
ความร่วมมือกัน เพราะฉะนั้นสิ่งที่เห็นภาพก็คือว่า ความสับสนแต่เดิมที่ผ่านมาที่
มีทุก ๆ ฝ่ายที่ผมเรียน (รูปที่ 10-11) วช. อยู่ทางนี้ สวทช. สกว. สวทช. ทุกคน

อยู่ในนี้หมดคือวางแผนนโยบายแต่จริง ๆ แล้วไม่ใช่วางแผนนโยบายอย่างเดียว วช. ก็ให้ทุน สกว. ก็ให้ทุน ทุกคนก็ให้ทุนหมด มีหน้าซ้ำ สวทช. นอกจากวางแผนนโยบายให้ทุนยังทำวิจัยเองอีก มันก็เกิดความสับสน ตอนนี้เปลี่ยนใหม่ รูปแบบใหม่ที่ว่าเป็น วช. วางนโยบาย คนอื่นช่วยแต่ให้ วช. ไปเน้นเรื่องนโยบาย พอถึงเรื่องการบริหารจัดการทุน เช่นเดียวกันท่านที่เคยรับทุนงบประมาณแผ่นดิน ท่านจะรู้ว่ามันวุ่นวายยุ่งยากมีกฎระเบียบมากมาย รับทุน สกว. เหมือนรู้สึกคล่องตัว ตอนนี้เรบอกว่ามี วช. ทำหน้าที่ในระดับนโยบายชัดเจนแล้ว ระบบการบริหารจัดการทุนวิจัยหรือโครงการวิจัยนั้น ก็มอบให้หน่วยงานที่เขามีความเป็นอิสระมากกว่า ได้แก่ สกว. สวรส. เป็นต้น และพรรคพวกเพื่อนฝูงก็บอกว่า ตัว สวทช. แทนที่จะต้องทั้งวางแผนนโยบายและให้ทุนด้วย ควรจะทำหน้าที่เหมือนกับสถาบันวิจัยอื่นหนึ่งเพราะเป็น Center of excellent ในเชิงเทคโนโลยีเขามียุทธศาสตร์ 4 ศูนย์ นี่คือนี่ที่เรามองอย่างนี้ก็จะหมดปัญหาเรื่องของ conflict of interest และการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันตลอดเวลา

สิ่งที่เราอยากเห็นตรงนี่คืออะไร อันที่หนึ่ง ถ้าสมมุติยกตัวอย่างของนโยบายยุทธศาสตร์การวิจัยด้านสุขภาพ ซึ่งรวมถึง Biomedicine และแน่นอนที่สุด Molecular Biosciences ในส่วนที่เป็นนี้ก็เกี่ยวข้องตรงนั้น พอวางกรอบเรียบร้อยแล้ว วช. ทำหน้าที่ในการบอก ไม่ใช่ วช. อย่างเดียว 5 ส. ด้วย บอกว่าถ้าเงินประเทศไทยเรามีตอนนี้คือ 10,000 ล้านบาทจะแบ่งมาให้ทำวิจัยด้านนี้สักกี่พันล้านบาท ถ้าบอกแบ่งให้กี่พันล้านบาทเรียบร้อยแล้วก็จะบอกต่อไปว่าจะไปลงด้านไหน ส่วนหนึ่งจะไปทำเรื่องของ clinical trial ส่วนหนึ่งจะทำเรื่องของ basic science จะเน้นด้านวัคซีน จะเน้นด้านของยาบางอย่างที่เราใช้มากและจะมีปัญหา มากก็จะใส่เข้าไป แล้วก็บอกเลยตั้งเป้าหมายพอเสร็จเรียบร้อยแล้วถามว่าใครจะมาขอทุนวิจัย เคมีสมัยก่อนอาจารย์ทั้งหลายก็มีประสบการณ์

ผมก็มีประสบการณ์ อาจารย์ประสิทธิ์ก็ต้องมีประสบการณ์ เราวิ่งไปทุกแห่ง ไปขอ วร. ทีหนึ่ง ขอ สกว. ทีหนึ่ง ขอ สวทช. ทีหนึ่ง ขอไปหมด บางครั้ง บางขณะไม่ไร้ขอแต่ละที ขอไปพร้อมทุกที่ทีเดียวเลย บางทีใช้โครงการเดียวกัน สิ่งนี้คือปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วบางทีก็ได้มา ถ้าหากนักวิจัยที่ abuse หน่อยก็รับทุน วิจัยซ้ำซ้อนกันหลายอย่าง ก็ส่งงานแตกกระจายนี้คือสิ่งที่เกิดปัญหา ฉะนั้นตอนนี้เมื่อจัดอย่างนี้ได้แล้วก็ตั้งโต๊ะเดียวกันรับ แต่เราทำทีเดียวทั้งหมดไม่ได้ ขณะนี้ เงินวิจัย 10,000 ล้านบาท เราแบ่งมาประมาณ 1,000 ล้านบาท 1,000 ล้านบาทนี้ คือส่วนที่ขอใหม่จากรัฐบาลว่าเราจะบริหารจัดการแบบใหม่ 1,000 ล้านบาทปีที่แล้วเริ่มแล้วสำหรับ 5 เรื่อง ก็คือเรื่องของผลิตผลเกษตรเน้น 3 อย่าง คือ ข้าว มัน ลำปะหรั่ง ขางพารา แล้วก็เรื่องของโลจิสติกส์และท่องเที่ยว ทุกคนตั้งโต๊ะเดียวกันหมด ปี 2556 งบประมาณวิจัยมุ่งเป้าจะอยู่ที่สุขภาพและ Biomedicine เดิมขอไปเฉพาะส่วนนี้ก่อน 500 ล้านบาท แล้วก็ผนวกกับเงินทุนเก่าอยู่ที่ประมาณ 1,500 ล้านบาท ทั้งหมด 2,000 ล้านบาทอยู่ตรงนี้ แต่ตอนนี้ที่ขอไป 500 ล้านบาทแล้วขอใหม่ไป 5 เรื่อง คือ 2,500 ล้านบาท รวมของเก่าด้วยอีก 1,000 ล้านบาท เป็น 3,500 ล้านบาท ให้มา 1,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตามผมคิดว่ารูปแบบนี้จะเกิดแบบมุ่งเป้าอยู่ที่ประมาณ 200-300 ล้านบาท ผนวกกับของที่มีอยู่ซึ่งทำให้ภาพรวมของงานวิจัยด้านนี้จะแข็งแรงขึ้น แต่ 200-300 ล้านบาทตอนนี้จะเป็นเงินทุนกลางซึ่งเวลาท่านจะขอ ขอมาก็เดี่ยว 5 ศ. และ วร. ตั้งโต๊ะรับทีเดียว หลังจากที่ท่านได้รับอนุมัติไปเรียบร้อยแล้ว บริหารจัดการก็ใช้หน่วยงานที่คล่องตัวที่สุด ก็จะมีระบบบริหารจัดการที่คล่องตัวขึ้นไม่ต้องใช้ระบบราชการ คือเช่นอาจจะส่งให้ท่านเป็นก่อนไป แล้วก็เหมือนกัน เรียนอาจารย์ประสิทธิ์ตรงนี้ เดิมแต่ละมหาวิทยาลัยขอรับเงินทุนวิจัยไป นักวิจัยรับไปแล้วมหาวิทยาลัยก็ตัดทันที 10% ถูกไหม อาจารย์ประสิทธิ์เคยอยู่ สวทช. มาก่อน อาจารย์ก็จะรู้ว่า

ต้องบ่มมหาวิทยาลัยทำไมตัด 10% ต้องถามอาจารย์ตอนนี้ยังตัด 10% อยู่ไหม เรบอกว่าไม่ให้ตัด ถ้าใครรับทุนนี้ไม่ให้ตัด แต่ด้านนักวิจัยทำงานเสร็จครบตามนี้ จะ top up ให้มหาวิทยาลัย 10% เก็บเงินไปได้ เพราะฉะนั้นมหาวิทยาลัยขอไม่ให้ตัดถ้าจะรับอย่างนี้ไม่ให้ตัด จะให้ 10% โดยมีข้อแม้ว่าทำงานเสร็จตามเวลา ถูกไหม ถ้าทำงานเสร็จตามเวลาหรือล่าช้าไม่เกิน 3 เดือนอย่างนี้ได้ 10% อยู่ ถ้าทำเกินส่งงานหลังจากเกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือนให้ 5% เกินกว่า 6 เดือนไม่ให้เงินเลย เพราะฉะนั้นหน้าที่อาจารย์ประสิทธิ์ก็ทำให้ระบบงานบริหารจัดการง่ายขึ้นคือ อาจารย์เป็นฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัย จะลงไปช่วยนักวิจัยมากขึ้น และต่อไปเราจะขอ audit ว่า 10% ที่ได้ไปนั้นจะไปใช้ทำอะไร

ผมก็เรียนอาจารย์ประสิทธิ์เหมือนกัน ตอนผมเป็นรองอธิการบดีด้านวิจัยที่จุฬาฯ ตอนนั้นมีเงินทุนวิจัยจุฬาฯ 700 ล้านบาท ปีสุดท้ายที่ออกมาทำได้ 1,400 ล้านบาท ผมบอกอธิการบดีว่า 10% ของ 1,400 ล้านบาท คือ 140 ล้านบาท ผมหาให้อาจารย์ได้ ของเก่าผมไม่เอา เพิ่ม 70 ล้านบาท ท่านอธิการบดี 70 ล้านบาท ผมขอเอามาพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย ท่านอธิการบดีก็บอกว่าไม่ได้ ระบบคือต้องส่งเข้ากองกลาง ตรงนี้เราจะช่วยคือฝ่ายของชาติก็จะถามมหาวิทยาลัยว่า มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่รับไปคนละ 10% เอาไปใช้ทำอะไรเพื่อวิจัยบ้างไหม แล้วก็เอามาแสดง อาจารย์ประสิทธิ์จะได้ใช้เรื่องนี้บิบบท่านอธิการบดีว่าไม่ได้นะต้องเอามาช่วยนักวิจัย ไม่ว่าจะเป็วิธีใดก็ตาม เช่น ช่วยในการทำเรื่องระบบข้อมูล เรื่องของการทำเอกสาร ซึ่งทุกวันนี้ นักวิจัยทำทุกอย่างตั้งแต่สากกะเบือยันเรือรบเลย วิจัยก็ต้องทำ บัญชีก็ต้องทำ ไปซื้อข้าวซื้อของเก็บเงินเก็บทองทุกอย่างหมด ซึ่งจริง ๆ แล้วยกตัวอย่างเช่นเรื่องการทำรายงานผล เราทำเนื่อไป แต่ต้องมานั่งคอยจัด ต้องมาคอยตรวจสอบ มานั่งคอยตรวจทุกอย่างหมด ต้องมีส่วนบริหารจัดการให้ แล้วจะทำให้งานวิจัยได้ 100% นี่คือนี่ที่ขณะนี้กำลังคิดอยู่ที่

จะทำในส่วนนั้น แล้วก็ในส่วนการทำงานวิจัยก็ทำไปตามนั้น นี่คือวงจรที่เป็น
ระเบียบและแบ่งกัน แล้วขณะนี้ที่บอกว่าเราทำงานร่วมกันระหว่าง 5 ส. และ
วช. ผมขออนุญาตนึกหนึ่งเนื่องจากเวลาน้อย ผมจะพูดเฉพาะในส่วนที่จะ
เกี่ยวข้องกับเรื่องของสถาบันโดยตรง ซึ่งสถาบันวิจัยหรือในแง่ของตัว
มหาวิทยาลัยเองก็อยู่ในกลุ่มเช่นเดียวกัน ที่ผมเรียนไปว่าขณะนี้เราก็มองภาพของ
ส่วนนี้ว่าในวงจรหรือมิติของระบบวิจัย มีมิติที่สำคัญคือสถาบันวิจัย บุคลากร
วิจัย และโครงสร้างพื้นฐานการวิจัย ซึ่งทุกคนทราบ บุคลากรวิจัยในประเทศเรา
เฉลี่ย 7 คน : 10,000 คน ขณะที่ญี่ปุ่นเขามี 70 คน หลายแห่งเป็น 10 เท่าของเรา
และของเรา 80% อยู่ในภาคราชการ ของเขานั้นถ้าต้องการเรื่องเศรษฐกิจเขาอยู่
ในภาคเอกชน 80% ในส่วนของสถาบันวิจัยเองก็มีทั้งมหาวิทยาลัยทั้งศูนย์
เชี่ยวชาญ สถาบันวิจัยทั้งหลายรวมทั้งกรมและภาคเอกชนอุตสาหกรรม

สิ่งที่เรามองเห็นว่ามันเป็นปัญหาเรื่องของบุคลากรอย่างมาก ถ้าอาจารย์
หลายท่านในที่นี้สวทศ 2 ไบ คือเป็นอาจารย์ด้วยและนักวิชาการด้วย
อาจารย์จะรู้ว่าความก้าวหน้าทางวิชาการของเราจะถูกวัดด้วย track 1 เท่านั้น คือ
track 1 วิชาการว่า อาจารย์ต้องมีผลงานตีพิมพ์วารสาร หนังสือ อาจารย์ถึงได้รับ
promotion นักวิจัยก็เช่นเดียวกันอาจจะคิดว่าอาจารย์ประเสริฐดูแลอยู่ซึ่งผมไม่
รู้ว่าจะวัดอย่างไร แต่นักวิจัยก็วัดว่ามี publication สักเท่าไร เพราะอะไร เพราะ
มหาวิทยาลัยถูกวัดด้วย publication อย่างเดียว ถ้านักวิจัยของสถาบันท่านเหมือน
นักวิจัยของจุฬาฯ บอกทำ test kit อันหนึ่ง หลังจากนั้นทำในห้อง lab ได้
เรียบร้อยได้งานแล้วอาจจะได้ตีพิมพ์ผลงานวิชาการ แต่จะทำ test kit อันนั้นให้
ได้ออกมาได้หนึ่งหมื่นอัน หนึ่งแสนอัน ใช้ความรู้เดิมเขาคิดอย่างนั้น ท่านตีพิมพ์
ไม่ได้ใช้ใหม่แต่เกิดประโยชน์ทางอุตสาหกรรมทางเชิงพาณิชย์ ท่านได้รับตีค่า
ใหม่ ต้องบอกว่าศูนย์ อาจารย์วิศวะหลายแห่งทำกับโรงงานอุตสาหกรรม ทำได้

ทุกอย่างดีหมดเอามาขอตำแหน่งวิชาการ รศ. ยังไม่ได้เลย อาจารย์ที่วิทยาลัย
ปิโตรเลียม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอาไปช่วยพัฒนากระบวนการทั้งหลายแต่
เขาบอกนี่มันเรื่องเก่าแล้วคุณเพียงเอาไป apply ในโรงงานไม่ใช่งานใหม่ ได้ศูนย์
แต่จริง ๆ แล้วมูลค่าที่เขาทำให้อุตสาหกรรมมหาดล เพราะฉะนั้นนี่คือสิ่งที่
เกิดขึ้นคือปัญหาต้องแก้ไขหรือแม้กระทั่งเรื่องของการวิจัยเพื่อนโยบายก็ตาม คง
เคยได้ยินนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค ถามว่าดีไหมต้องบอกว่าดีในแง่ที่เพิ่ม
accessible ให้กับคนจนว่าไม่ว่าคุณจะมีราย จะจน คุณไปหาหมอได้ งานวิจัยชิ้น
นั้นที่เกิด คนที่ช่วยงานวิจัยชิ้นนั้นเอาไปขอตำแหน่ง รศ. เขาก็โยนลงตะกร้า บอก
ว่าอ่านไม่รู้เรื่อง ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเลขกับงานวิชาการ มันเป็นเรื่องเชิงนโยบาย คุณ
ไปขอที่อื่น นี่คือปัญหา ขณะนี้เรากำลังเริ่มปรับเปลี่ยน พุดง่าย ๆ ว่าทุก track
ควรจะต้องทำได้ เอามาใช้ประเมินได้ โดย 5 ส. และ วช. ขณะนี้ได้พยายาม
พัฒนาเกณฑ์การประเมินให้ แต่ก็ยังติดขัดอยู่ที่ สกอ. เพราะว่ากรรมการประเมิน
ตำแหน่งวิชาการอยู่ที่ สกอ. ไม่ได้อยู่ที่องค์กรวิจัย เราส่งไปแล้วเกณฑ์การ
ประเมินผลงานเพื่อเชิงสังคม เพราะว่ามึงงานวิจัยมากมายที่เป็นประโยชน์ต่อ
สังคมหรือชุมชนแล้วไม่ได้รับการตีค่า

ต่อมานี่อาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงที่ผมอยากเรียน นี่คือข้อมูลที่ได้จากการ
สัมภาษณ์มหาวิทยาลัยทั้งหมดที่มีอยู่ 40 แห่ง รวมทั้งมหาวิทยาลัยมหิดลด้วย (รูป
ที่ 12 - 16) สรุปได้ว่าเรื่องของปัญหาคุณภาพบุคลากรมีความสำคัญมาก แต่
ปัญหาที่เกิดขึ้นคือการรักษานักวิจัยคุณภาพสูงไว้ให้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็น
ระบบเราทำไม่ได้เลย นักวิจัยจะมีปัญหาจะหมุนเวียนเปลี่ยนไปเป็นอาจารย์ใน
มหาวิทยาลัยอื่นเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ อันที่ 2 ความร่วมมือกับต่างประเทศเป็นเรื่อง
สำคัญ ประเทศไทยเรายังค่อนข้าง rigid อยู่เท่าที่ดู เขาเอาตัวอย่างของ
มหาวิทยาลัยมหิดลกับตัวอย่างของสถาบันวิจัยสิรินธรว่า ให้อาจารย์หรือนักวิจัย

ตัวอย่างวิธี “คุณภาพ” ที่ถูกเสนอ (งานวิจัยในการปฏิรูป-ศ.ณรงค์ฤทธิ์)

- 1) การให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับคุณภาพของบุคลากร เริ่มตั้งแต่การสรรหา การสร้าง และรักษานักวิจัยที่มีคุณภาพสูง ทำให้มีการพัฒนาศักยภาพในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
- 2) การเอื้อให้อาจารย์/นักวิจัย ที่มีศักยภาพสูงไปทำวิจัยในฐานะนักวิจัยประจำในต่างประเทศ โดยยังคงปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอาจารย์ของมหาวิทยาลัยผ่านการดูแลนักศึกษา ทำให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพสูง นำไปสู่ความเป็นสากลมากขึ้น
- 3) การมีตำแหน่งนักวิจัยสายวิชาการ และการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการให้กับนักวิจัยที่ทำงานวิจัย เค็มเวลาให้มีเส้นทางวิชาชีพที่ชัดเจนเทียบเท่าอาจารย์ ทำให้สามารถดึงดูดนักวิจัยที่มีศักยภาพสูงอยู่ในระบบอย่างยั่งยืน
- 4) การมีกลไกสนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปต่อยอด/ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยการจ้างอาจารย์ที่เกษียณอายุแล้วที่มีศักยภาพสูงให้มาช่วยงานวิจัยต่อ

12

- 5) การกำหนดเงื่อนไขเวลาเพื่อให้อาจารย์ใหม่ผลิตบทความวิจัยตีพิมพ์ และ/หรือหาเงินทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก และ/หรือการขอตำแหน่งทางวิชาการ โดยเงื่อนไขดังกล่าวผูกกับการต่อสัญญาการปฏิบัติงาน ทำให้บุคลากรให้ความสำคัญกับการทำงานวิจัยมากยิ่งขึ้น และผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางของการวิจัยของหน่วยงานได้อย่างชัดเจน
- 6) การส่งเสริมการทำงานวิจัยโดยอาศัยมาตรการ “ลดอุปสรรคในการทำงาน” โดยการลดภาระงานสอนหรือให้สอนเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา และ/หรือกำหนดให้การคุมวิทยานิพนธ์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเทียบเท่าเป็นการงานสอน
- 7) การเชื่อมโยงกลุ่มวิจัยที่มีความเป็นเลิศทางด้าน การวิจัยกับการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ทำให้สามารถดึงจุดงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพสูงได้
- 8) การกำหนดเกณฑ์การขอตำแหน่งวิชาการหลายทางเลือก ให้เหมาะกับบริบทของสาขาวิชา ทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในสาขาที่ตนถนัดมากขึ้น
- 9) การจัดตั้งหน่วยงานระดับวิทยาเขต เพื่อรองรับการทำงานวิจัยร่วมกับภาคอุตสาหกรรม และการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน (Spin Off Company) ระหว่างมหาวิทยาลัยและบุคลากรของมหาวิทยาลัย ทำให้สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงพาณิชย์

13

- 10) มาตรการในการติดตามผลงานการตีพิมพ์ของอาจารย์ ทำให้ผู้บริหารสามารถเข้าใจถึงสาเหตุที่แท้จริงของการเพิ่มขึ้นและลดลงของจำนวนผลงานตีพิมพ์
- 11) การให้คำตอบแทนผลงานตีพิมพ์แก่บุคลากรวิจัยมีส่วนช่วยเพิ่มผลงานวิจัยตีพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักวิจัยที่มีศักยภาพในการตีพิมพ์
- 12) ปัจจัยที่ทำให้ผลิตผลงานวิจัยตีพิมพ์ระดับนานาชาติได้เร็ว และมีความก้าวหน้าทางตำแหน่งทางวิชาการได้เร็ว คือ แรงจูงใจในการทำงานวิจัยมาจากแรงบันดาลใจและความสนใจส่วนตัว ซึ่งมีที่มาจากกรณีต้นแบบที่ดี มีครูที่ดีและได้รับการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบในช่วงที่ศึกษาต่อระดับปริญญาเอก
- 13) วัฒนธรรม และบรรยากาศในการทำงานวิจัยที่ดี และการทำวิจัยภายใต้ศูนย์
- 14) การมีบุคลากรระดับปริญญาเอก และการเน้นการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สามารถผลิตผลงานวิจัยระดับนานาชาติได้ค่อนข้างมาก
- 15) ระบบทำงานวิจัยแบบเป็นกลุ่ม ส่วนมากเกิดขึ้นจากการรวมตัวกันโดยความสัมพันธ์ส่วนตัว และการหาทุนวิจัยร่วมกัน
- 16) มหาวิทยาลัยด้านเทคโนโลยี และเกษตรศาสตร์ มีผลงานวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์เป็นจำนวนมาก แต่สามารถใช้แก้ปัญหาในระดับอุตสาหกรรมและชุมชน

14

- 17) การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติทำให้บุคลากรในองค์กรเริ่มเห็นความสำคัญของการวิจัยมากขึ้น
- 18) มหาวิทยาลัยควรมีระบบรับนักวิจัยหลังปริญญาเอก เพื่อเพิ่มประสบการณ์การทำวิจัยให้กับนักวิจัยก่อนเข้าสู่เส้นทางอาจารย์/นักวิจัยอาชีพ
- 19) มหาวิทยาลัยควรมีบริหารจัดการเครื่องมือ/ครุภัณฑ์ขนาดใหญ่ในรูปศูนย์เครื่องมือกลาง โดยมีระบบติดตามเพื่อให้มั่นใจว่าการใช้เครื่องมือร่วมกันเหล่านั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด และคณาจารย์ทุกคนสามารถเข้าถึงได้
- 20) มหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาฐานข้อมูลกลางสำหรับงานวิจัยของประเทศให้เป็นปัจจุบัน เช่น ข้อมูลโครงการวิจัย แหล่งทุนวิจัย นักวิจัย ครุภัณฑ์ งานวิจัย ข้อมูลบทความตีพิมพ์ เป็นต้น
- 21) สกอ. และมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีทางเลือกสำหรับบุคลากรในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่หลากหลายตามลักษณะของงานวิจัย การขอกำหนดตำแหน่งโดยเน้นผลงานตีพิมพ์ และ/หรือผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์หรือ ผลงานที่มีผลกระทบต่อชุมชนและสังคม
- 22) กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ สกอ. ไม่เอื้อต่อการทำวิจัย เช่นการประกันคุณภาพ การจัดทำ มคอ. ซึ่งสร้างภาระให้อาจารย์และไม่มีส่วนไปเสริมให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพ

15

- 23) มหาวิทยาลัยที่จัดแบ่งโดย สกอ. เป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เน้นการสอน และเฉพาะทาง ทำให้การเปรียบเทียบความสามารถทางการวิจัยนั้นไม่เป็นธรรมเพราะแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันมาก ทำให้เห็นข้อสรุปว่า สกอ. และ สมศ. ยังไม่เข้าใจบริบทของมหาวิทยาลัย / คณะ ที่มีความแตกต่างกันทั้งในแง่ประวัติศาสตร์ โครงสร้างภารกิจและจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะด้านการวิจัย
- 24) หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารการวิจัยของประเทศกำหนดตัวชี้วัดที่เป็น ธรรม มีความคล่องตัวและมีความชัดเจน (ไม่เปลี่ยนแปลงบ่อย ไม่ซ้ำซ้อน และ ไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับมหาวิทยาลัย) โดยดัชนีชี้วัดควรสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง หรือสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนางานวิจัยและภารกิจของการวิจัยในมหาวิทยาลัยที่มีความแตกต่างกัน
- 25) บทบาทของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันที่มีสังคมไทยและประชาคมโลกยังไม่ชัดเจน และไร้ขอบเขตหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบระบุบทบาทด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน และควรเป็นสื่อกลางเพื่อทำความเข้าใจกับ สังคมและผู้บริหารของมหาวิทยาลัยให้เข้าใจถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจนกว่านี้

16

ที่มีศักยภาพสูงไปทำวิจัยในฐานะนักวิจัยประจำในต่างประเทศ มีอาจารย์ที่ศูนย์วิจัยสิรินธรที่มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ไปเป็นนักวิจัยอยู่ใน Max Planck ไปอยู่ 4 ปี หรือ 5 ปี ได้เงินเดือนจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อยู่ได้ 4-5 ปี ถามว่าทำได้ไหม ถ้าระบบธรรมดาทั่วไปบอกทำไม่ได้ แต่การทำแบบนั้นเขาส่งนักศึกษาปริญญาโท-เอกไปต่อเนื่อง อาจารย์เขาให้อยู่ประจำตรงนั้น สร้างอะไรต่าง ๆ ได้มาก มีเครื่องมือเครื่องมือ ถามว่าตรงนี้ถ้าทำได้ก็จะเกิดประโยชน์ได้มากขึ้น

อันต่อมาคือนักวิจัย ขณะนี้พูดว่าเรามีนักวิจัยอยู่ 7 คน มี FTE คือ full-time equivalent มหาวิทยาลัยมหิดลมีอาจารย์อยู่สามสี่พันคน ถามว่า full-time equivalent มีเท่าไรก็เอาตรงนั้นคือ 1 ใน 3 แต่ตัวนักวิจัยเองซึ่งน่าจะเป็นนักวิจัย full-time 100% ถามว่ารักษาได้ไหม ขณะนี้เกิดปัญหาว่าไม่สามารถจะรักษาได้ในส่วนนั้น เพราะว่ามันไม่มีเส้นทางคุณภาพให้เขาเลย ให้ชัดเจนให้เทียบเท่า

อาจารย์ ผมเรียนท่านเหมือนกันว่าตอนนั้นที่อาจารย์ประสิทธิ์ยังอยู่ที่ BIOTEC มีนักวิจัย BIOTEC ไปทำงาน Marine Biotech อยู่ที่จุฬาฯ ทำงานที่จุฬาฯตลอดต่อเนื่อง 3 ปี 4 ปี อยู่ในศูนย์วิจัยจุฬาฯ และคุมปริญญาเอกจบไป 3-4 คน ทำที่ศูนย์วิจัยจุฬาฯ ตลอด ชื่อเป็นนักวิจัยของ BIOTEC ผมถามว่าเขามีงาน paper ตีพิมพ์มากอย่างนี้แล้วให้ตำแหน่งเขาได้ไหม ผศ. พิเศษ รศ. พิเศษ ถามว่ามหาวิทยาลัยเสียอะไรหรือไม่ซึ่งไม่ได้เสียอะไรเลย แต่เป็นความภาคภูมิใจว่าเขาทำงานหน้าที่อย่างนี้ทำไมจะให้ไม่ได้ ที่ถามว่าทำไมให้ไม่ได้เพราะอะไร เพราะจริง ๆ กฎระเบียบก็มี จุฬาฯ ก็มีกฎระเบียบเรื่อง ผศ. พิเศษ รศ. พิเศษ มหาวิทยาลัยมหิดลก็มี ผมเชื่อว่าต้องมี ถูกต้องหรือไม่ ในส่วนนี้มี ศ. คลินิกได้ทำไมจะมี ผศ. รศ. ศ. ให้นักวิจัยไม่ได้ ซึ่งก็เกิดความภาคภูมิใจในส่วนนั้นแน่นอนที่สุดผูกกับเงินเดือนไม่ได้ อย่างน้อยที่สุดก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้น

ผมกำลังกระตุ้นให้มหาวิทยาลัยทั้งหลายทำงานร่วมกับศูนย์วิจัยที่ไม่ได้อยู่ในมหาวิทยาลัย เช่น ใน NSTDA ใน NECTEC ใน BIOTEC ต่าง ๆ เมื่อทำงานด้วยกันแล้วถึงขั้นหนึ่งต้องประเมินช่วยประเมินเขา จะช่วยดึงคนนักวิจัยที่มีคุณภาพสูงอยู่ในนี้ เพราะฉะนั้นถามว่าจุฬาฯ บอกเป็นนักวิจัย เป็นนักวิจัยผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัยชำนาญการ นักวิจัยชำนาญการพิเศษ คนไม่รู้ว่ามีคืออะไร recognition ก็แตกต่างกัน นี่คือนี่ที่มองว่าถ้าทำได้จำเป็นคือจะทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมมาพูดที่มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นแห่งที่ 3 ผมพูดที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังไม่เกิด มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นแห่งที่ 3 ก็ยังไม่เกิด ไม่รู้ว่าใครจะเป็นคนแรกที่ซึ่งเกิดในส่วนนี้ เพื่อที่จะรักษาคณะเอาไว้ได้ ต้องมีกลไกในการสนับสนุนนักวิจัย การใช้งานวิจัยไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การจ้างอาจารย์ที่เกษียณอายุแล้วมีศักยภาพให้ช่วยงานวิจัยต่อนั้นก็ก็เป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์ ควรจะมีการกำหนดเงื่อนไขเวลาให้อาจารย์ใหม่ผลิตบทความ

เช่นเดียวกันนักวิจัยใหม่ต้องมีตัวกระตุ้นตรงนี้ ควรจะมีการส่งเสริมการทำงาน โดยอาศัยมาตรการการลดอุปสรรคในการทำงาน ส่วนนี้พูดชัดเจนเฉพาะในส่วน ของมหาวิทยาลัย ท่านทั้งหลายที่เป็นทั้ง 2 ส่วนมาช่วยงานที่นี้ ตัวอาจารย์ ประเสริฐหรือใครก็ตาม เราทำงานมากกว่าเขา คือทำทั้งงานสอนทำทั้งงานวิจัย หลายคนทำงานวิจัยมีมูลค่าโครงการเป็น 10 ล้านบาท ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ ชีระวัฒน์ (ศาสตราจารย์นายแพทย์ ชีระวัฒน์ เหมะจุฑา*) ที่จุฬาฯ ทำเรื่องโรค พิษสุนัขบ้า มีเงินวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศปีละ 20 ล้านบาท ทำงานวิจัย มาก สอนนักศึกษาอย่างเต็มที่ ไป round ward ในฐานะเป็นอาจารย์ด้านประสาท วิทยาเขาทำให้เหมือนเดิม แต่ในภาควิชายังต้องเป็นอาจารย์ได้ออกตรวจ OPD ทั่วไป อาทิตย์หนึ่ง 3 ชั่วโมง ต้องเป็น staff ward round คนไข้ทั่วไปปีหนึ่ง 2 เดือน อาจารย์บอกว่าคุณส่วนนี้ได้หรือไม่เพราะว่ามีงานวิจัยต้องทำมาก 20 กว่า ล้านบาทต้องดูแล แต่คำตอบคือไม่ได้ ขณะนี้มีมหาวิทยาลัยวิจัย 9 แห่ง ทุกแห่ง ระบุว่าอาจารย์นั้นมีภาระงานขั้นต่ำในการสอน 18 ภาระงานเท่ากันหมด ถึงแม้ จะพูดว่ามีระบบ flexible แต่ต้องทำให้เห็นได้จริง ก็ฝากอาจารย์ประสิทธิ์ว่านี่คือ สิ่งที่จะทำได้อย่างไร จะเชื่อมโยงกลุ่มวิจัยที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ การวิจัย กับการเรียนการสอนมันสื่อสารกันได้อย่างไร อยากเห็นว่าในที่นี้มีนักวิจัย 50 คน ถามว่าท่านตั้งหลักสูตรบัณฑิตศึกษาเองได้หรือไม่ ตั้งไม่ได้หลักสูตรอยู่ที่คณะ แต่ถามว่าท่านมีนักศึกษามหาบัณฑิตศึกษาอยู่ด้วยกี่คน ผมอยากเห็นอยู่ในที่นี้สัก 100 คน อาจารย์ลดภาระไปส่วนหนึ่ง นักวิจัยเป็นที่เลี้ยงส่วนหนึ่ง ทำงานร่วมกัน อย่างนี้คือสิ่งที่ผมอยากเห็นภาพตรงนี้มาก ซึ่งขอเรียนว่าที่จุฬาฯ ไม่เกิด เมื่อจุฬาฯ ไม่เกิด ก็เกิดปัญหาเรียกว่าเริ่มเสื่อมถอยลง จุฬาฯ ตั้งสถาบันวิจัยขณะนี้มี 11 สถาบัน แต่เดิมบางสถาบันมีนักวิจัย 30 คน ขณะนี้ใน 11 สถาบัน 1 ใน 3 เท่านั้น ที่มีนักวิจัยเกิน 10 คน อีก 1 ใน 3 มีอยู่ประมาณ 5-10 คน อีก 1 ใน 3 มีนักวิจัย

น้อยกว่า 5 คน นี่คือในสถาบันของจุฬาฯ ที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัย เพราะปัญหา
เรื่องของการ drain คนออกไปจากนอกระบบนั่นเอง ส่วนมหาวิทยาลัยมหิดลมี
40-50 คน ท่านรักษาไว้ได้อย่างไร ทำให้มากขึ้นหรือไม่ต้องมากขึ้นแต่มีงานที่ทำ
ร่วมกับงานวิจัยของนักศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น นี่คือสิ่งที่อยากเห็น และการกำหนด
เรื่องของเกณฑ์การขอตำแหน่งวิชาการ การเลื่อนขั้นต่าง ๆ ทั้งหลายก็มีลักษณะที่
เอื้อต่อ 3 tracks ที่ผมว่าเช่นเดียวกันว่ามันไม่ควรจะดูแล publication อย่างเดียว
อาจจะดูส่วนอื่นด้วย และการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ด้วย อันนี้เป็น
ส่วนที่จริง ๆ มหาวิทยาลัยมหิดลได้เริ่มทำแล้ว คือว่าเมื่อทำงานวันนี้ได้พบ
Professor ที่มาจากเชียงใหม่ เขามาพร้อมกับอุตสาหกรรม ทำอย่างไรให้เกิด
ระบบที่ spin off งานบางอย่างเช่นงานของสถาบันนี้ ทำเรื่องของ test kit ใช้
หรือไม่ ทำอย่างไรให้ออกเป็น spin off เป็นเรื่องของเชิงพาณิชย์ได้ แน่นอนที่สุด
ท่านก็ต้องชี้มาที่ผมว่าระบบของประเทศมันไม่ทำให้เกิดอย่างนั้นได้ ตัวอย่างเช่น
ถ้าท่านรับทุน วช. มา พอทำเสร็จเรียบร้อย วช. เป็นเจ้าของผลงานวิจัย นี่คือ
ปัญหา ขณะนี้ระบบประเทศกำหนดเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการร่างกฎหมาย
ต่อไปนี้

1. เงินวิจัยของภาครัฐใครก็ตามที่มีศักยภาพมาขอได้ อาจารย์หลาย ๆ ท่าน
อยู่มหาวิทยาลัยเอกชนก็มีสิทธิ์ขอได้เช่นกัน เอกชนก็มีสิทธิ์ขอได้

2. ผลงานวิจัยให้เป็นของหน่วยงานที่ทำงานวิจัย ถ้าท่านมีหน่วยงาน
ทำงานวิจัยร่วมกันหลายหน่วยก็แบ่งกันเอง ตกกลางเอง

ตอนนี้คนให้ทุนคือรัฐสวัสดิการเป็นเจ้าของ เพื่อลดปัญหาเรื่องของการนั่ง
เจรจา แต่ที่บอกให้หน่วยวิจัยหลัก จริง ๆ ก็คือต้องให้กับนักวิจัย แต่การคุ้มครอง
ปกป้องสิทธินักวิจัยทำได้ยากเพราะต้องทำด้วยตนเอง อันที่สองประเทศของเรา
ยังเอื้อกับระบบราชการ ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ประเสริฐจุด IP ได้ ถูกหรือไม่ จด

ทรัพย์สินทางปัญญาได้ ถ้าเป็นของอาจารย์ประเสริฐ หากมีใครมา copy อาจารย์ต้องไปฟ้องร้องเอง อันที่สองอาจารย์ประเสริฐไปขอขึ้นทะเบียนอาจารย์ก็จ่ายเงินเอง แต่ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานภาครัฐได้ยกเว้นค่าขึ้นทะเบียนอย่างนี้เป็นต้น แต่มหาวิทยาลัยต้องมีระบบในการแบ่งส่วนปันส่วนผลประโยชน์ให้ ซึ่งตอนร่างกฎหมายเราเห็นว่า มหาวิทยาลัยเกือบทั้งหมดที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่ทำวิจัยแข็ง ๆ ไม่ว่าจะป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีระบบนี้แล้ว และก็เอื้อให้นักวิจัยดีพอสมควรตั้งแต่ 30% ขึ้นไปถึง 50% ระบบนี้จะเริ่มทำให้ง่ายขึ้น

ต่อมาคือถึงแม้จะทำอย่างนั้น ได้ก็ยังเป็นปัญหาเพราะเงินลงทุนที่จะขยายจาก lab scale เป็น manufacture scale ต้องใช้เงินอีกมาก ถูกไหม อาจจะใช้เงินเป็น 10 ล้าน 20 ล้าน ซึ่งเดิมโครงการวิจัยหรือเงินทุนวิจัยของภาครัฐไม่เคยให้ บัดนี้จะให้ ที่ผมเรียนว่า 200-300 ล้านในปีนี้อาจ 500 ล้าน และจะเพิ่มไปเป็น 1,500 ล้าน เป็น 5,000 ล้าน ตรงนั้นคือสิ่งที่ต้องเอามาลงตรงนี้ ดังนั้นประเทศไทยเราต้องซื้อของแพงวันยังค่ำ ปัญหาไม่ได้เกิดอยู่แค่นั้น อาจารย์ทำได้ในห้องวิจัย อาจารย์ทำได้ในโรงงาน ต้องขายให้ได้ ต้องแข่งให้ได้ ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐก็เป็นปัญหา เพราะไม่เชื่อถือฝีมือคนไทยส่วนหนึ่ง อันที่สอง เพราะระบบของการค้าเชิงพาณิชย์มีระบบ commission มาก ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยมหิดลตั้งบริษัทแบบนี้ไปก็ขายแข่งสู้คนอื่นไม่ได้ เพราะบริษัทมหิดลต้องซื้อสตัคส์สุจริตเหมือนบริษัทที่สุภาพ ขายของบอกขอเงินเหมือนกับขอเงินบำรุงสถาบันเท่านั้นเท่านี้ เราบอกให้ไม่ได้มันตรงไปตรงมา ก็จบแบบเดียวกัน ยังต้องปรับปรุงหลายด้าน แต่อย่างน้อยที่สุดคือต้องยอมรับให้เห็นภาพว่าเราต้องซื้อของไทยให้ได้ ตอนแรกมันมีระเบียบว่าซื้อของไทยไม่ได้หรือว่าซื้อของนั้นไม่ได้ ไปดูกฎระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ภาครัฐบอกว่าสามารถซื้อของ

ไทยในประเทศได้ในราคาที่สูงกว่าของนอกไม่เกิน 10% อาจารย์ขายแพงกว่าเขา 10% ก็ยังมีสิทธิ์ซื้อได้ แต่คนซื้อไม่ค่อยได้ปฏิบัติตามระเบียบนั้น

หลายอย่างที่เกิดขึ้นเขาพบว่ามาตรการคิดตามจะทำให้ผู้บริหารสามารถเข้าใจถึงสาเหตุที่แท้จริงของการเพิ่มขึ้นและลดลงของจำนวนงานตีพิมพ์ได้ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยอยากได้ คือ publication การให้ค่าตอบแทนพบว่าเพิ่มผลงานได้ ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งหมดคือแรงจูงใจในการทำงานวิจัย ซึ่งมีผลมาจากแรงบันดาลใจและความใส่ใจส่วนตัวและที่สำคัญการมีต้นแบบที่ดี มีครูที่ดี และระบบต่าง ๆ ที่เอื้อก็เป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะฉะนั้นหน่วยงานวิจัย 5 ศ. และ วช. เชื่อว่างานวิจัยประเทศไทยเราจะดีขึ้นได้ต้องอิงคนในมหาวิทยาลัยเราจะต้องอิงอย่างมากในช่วงระยะนี้ และแน่นอนที่สุดการทำหลักสูตรปริญญาโท-เอกต้องอิงการทำงานวิจัยอย่าไปอิงหลักสูตร อิงผลงานวิจัยที่เกิดขึ้นจะสร้างคนในเรื่องการวิจัยได้

เราพบว่าวัฒนธรรมบรรยากาศที่ดีในการทำงาน หรือการวิจัยภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศผลิตงานวิจัยได้มากขึ้น เพราะมี focus group จะไปหวังให้อาจารย์ทำอย่างเดียวไม่ได้ แต่อาจารย์อาจจะมี idea ก็ต้องมาทำงานร่วมกับศูนย์ ครึ่งนี้เหมือนกับที่บอกว่าปริญญาเอกผลิตงานได้มาก การทำงานแบบเป็นกลุ่ม การหาทุนวิจัยร่วมกันจะเป็นสิ่งที่ดี แต่ข้ออ่อนข้อด้อยคือทุกคนถูกวัดด้วยผลงานเฉพาะส่วน มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือใครก็ตาม เวลาถูก สมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา*) ไปตรวจ ถามว่าภาควิชามีงานวิจัยอะไร ภาควิชาก็ต้องพยายามหาทุนวิจัยเป็นของภาควิชา จะไปทำงานกับภาคอื่นกลายเป็นว่าไม่ได้รวม เรากำลังเสนอกับ สมศ. ว่าเวลามาดูมหาวิทยาลัย ท่านประเมินการเรียนการสอนดูจากภาควิชาได้ แต่ประเมินวิจัยห้ามแบ่งแยกตามภาควิชา ท่านดูงานทั้งหมดของมหาวิทยาลัย ดูเป็นกลุ่มการวิจัย

เฉพาะด้านเป็นอย่างไร แล้วเขาเอาตรงนั้นไป แล้วก็แบ่งสัดส่วนเข้าไปตาม
ภาควิชา อย่างประเมินภาควิชาด้วยระบบวิจัยเฉพาะภาควิชามันทำไม่ได้และมัน
จะเป็นอุปสรรคทำให้ระบบวิจัยเราแคบไปเรื่อย ๆ เพราะทุกคนจะมองเฉพาะ
ทำงานวิจัยเล็ก ๆ เฉพาะภาคนี้ถ้าได้ไปทำงานคนอื่น ก็ต้องแย่งชิงกันเป็นหัวหน้า
project มีเจ้านั้นแล้วมันไม่ได้ KPI ของภาควิชา นี่คือสิ่งที่อาจารย์ประสิทธิ์ต้อง
ไป defend กับ สมศ. ให้ได้ ผมก็พยายามจะไปชี้แจงแล้วก็ยืนยันตรงนี้ว่าต้องวัด
แบบนี้ ไม่เช่นนั้นแล้ว มันไม่เกิดการดำเนินงานวิจัยเป็นกลุ่มและต้องอาศัยความรู้
หลากหลายมันทำไม่ได้ในเชิงบูรณาการ และการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ
ทำให้นักกลางในองค์กรเห็นความสำคัญของการวิจัยมากขึ้น แต่ขณะนี้เงินทุนก็
ไม่มา อย่างล่าสุดบอก 5,000 ล้านบาท เป็น 2,000-1,000 มันเหลือแค่ 2,700 ล้าน
แล้วตอนนี้ 800 ล้าน ก็ไม่ทราบจะเกิดได้อย่างไร และ long run จะเป็นอย่างไร
มันก็ยังเป็นปัญหาอยู่ในส่วนนี้

มหาวิทยาลัยควรจะมี postdoctoral ผมเชื่อว่ามหาวิทยาลัยมหิดลทำแล้ว
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ จบมาใหม่ ๆ ถึงเวลาจะทำงานวิจัยเดี่ยวก็ไม่ได้ ต้องมีคน
คอยประคับประคอง และ postdoctoral fellowship หรือเส้นทางอาชีพนักวิจัยก็
จะเป็นส่วนที่ดี

เรื่องของ Central Lab ก็เป็นส่วนหนึ่งซึ่งมหาวิทยาลัยหลายแห่งเกิดปัญหา
เพราะทุกคนแย่งชิง คือไปของบประมาณ ได้งบประมาณมาเครื่องมือมาใช้เป็น
ของตัวเองไม่ให้คนอื่นใช้กลัวเสีย อย่างนี้เป็นต้น ทุกคนก็จะต่างคนต่างมี ใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมี PCR อยู่ 200 ตัว ขณะที่ผมไปอยู่ใหม่ ๆ มีคำขอ NMR
(Nuclear Magnetic Resonance) ทั้งในส่วนของการแพทย์ก็ขอ วิทยาศาสตร์ก็ขอ
วิศวกรรมศาสตร์ก็ขอ ขอมาที่เดียว 3-4 เครื่อง เครื่องละ 20 ล้าน 10-20 ล้านขอมาร
พร้อมกัน มา obsolete พร้อมกัน ทำไมจะขอเครื่องเดียวแล้วใช้ด้วยกันไม่ได้ นี่

คือสิ่งที่เกิดขึ้น และขณะนี้กำลังจะมีระบบของทุกมหาวิทยาลัย ผมไปนั่งอภิปรายพร้อมกับท่านอาจารย์รัชตะ รัชตะนาวิน ท่านอธิการบดี พร้อมกับอาจารย์ภิรมย์ (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*) อาจารย์ภิรมย์บอกว่าปีหน้าจุฬาฯ จะตั้ง pilot plant เกี่ยวกับเรื่องของ Biomedicine ผมคิดว่าเกิดอะไรขึ้น เพราะผมรู้แล้วว่า มจร. (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*) ได้ตั้งไว้แล้ว ลงทุนไป 1,000 ล้านบาท ทุกวันนี้ยังใช้งานไม่ได้ถึง 10% และนี่จุฬาฯ จะตั้ง แล้วสักครู่มหาวิทยาลัยมหิดลขึ้นมา อาจารย์รัชตะบอกว่ามหาวิทยาลัยมหิดลจะตั้งเหมือนกัน แล้วอย่างนี้ต่างคนต่างตั้งแล้วจะเกิดประโยชน์อะไรได้ นี่คือสิ่งที่มองเพราะฉะนั้นคือสิ่งที่จะต้องทำเป็นข้อตกลงในการใช้งานร่วมกัน

ผมถามอาจารย์ศักกรินทร์ (รองศาสตราจารย์ ดร ศักกรินทร์ ภูมิรัตน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*) ว่าอาจารย์ใช้ Biomedicine เพราะอะไร อาจารย์บอกว่าผมไม่มีดินน้ำ อาจารย์เขาทำ pilot plant เรื่อง Biomedicine แต่ มจร. ไม่มีอาจารย์หรือไม่มี basic science ด้าน Biomedicine ที่ดีพอ แต่ตอนนั้นด้วยความที่เห็นวิสัยทัศน์ ไปถามใคร ๆ ตอนนั้นไม่มีใครเอา สรุป มจร. เอาไป คือสิ่งที่มองแต่ขาด link ทำไม่จุฬาฯ ไม่ส่งให้ มจร. ทำต่อ ทำไม่มหาวิทยาลัยมหิดลไม่ส่งให้ มจร. ทำต่อ 1,000 ล้านบาทจะได้คุ้มค่าแล้วแบ่งสัดส่วนแบ่งผลประโยชน์ให้ดี เงินก็ลงที่เดียวอันนี้คือสิ่งที่ เป็นปัญหา ไม่ใช่เฉพาะในระบบข้างนอก จริง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยก็ต้องสามารถทำอย่างนั้นได้ ตัวอย่างเช่น ถ้าเครื่องมือที่เกี่ยวกับ Biomedicine ทั้งหมด เกี่ยวกับ Molecular Biology อยู่ Center ที่สถาบันนี้ได้หรือไม่ จัดระบบการใช้ให้ดี อาจารย์ทุกคนมาไม่ใช่ให้มาส่งอย่างเดียว มีคนบริการให้เสร็จหมดก็ง่ายขึ้น

นักศึกษาอยากจะมา มีระบบ training ก่อน คุณมาใช้ได้เลย นี่คือสิ่งที่เราอยากเห็น

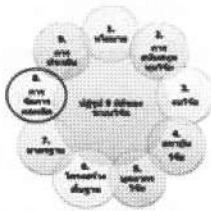
ฐานข้อมูลกลางงานวิจัยเหมือนกัน เมื่อสักครู่พูดว่าขณะนี้เรามีฐาน ข้อมูลงานวิจัยกลางของประเทศ โดยไม่ใช่รวมศูนย์แต่เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกัน ถ้าท่านขณะนี้เปิดไปดูเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วไปที่ TNRR คือ Thailand National Research Repository ที่ www.tnrr.in.th ท่านเปิดดูจะเห็นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้น ทั้งของ วช. สกว. สวทช. สวรส. สวก. อยู่ทั้งหมด รวมทั้งเห็นของมหาวิทยาลัยอีกประมาณ 10 แห่ง และเห็นของหน่วยงานอื่น ๆ อีก ทั้งหมดขณะนี้มียู่ 90 ฐานข้อมูลที่อยู่ในนั้น รวมทั้งฐานข้อมูลงานวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล แต่ยังไม่เห็นของมหาวิทยาลัยมหิดลในภาพรวม ยังไม่ได้ต่อเนื่อง ดังนั้นต้องเชื่อมโยงตรงนี้ให้ได้ และเหมือนกันได้พูดกับอาจารย์ประสิทธิ์ขณะอยู่มหาวิทยาลัยว่า ในแต่ละคณะยังไม่เชื่อมกัน น่าจะใช้ระบบนี้ด้วยกัน การที่ไปถึงทุกคณะต้องเอามารวมข้อมูลตรงกลางก็เป็นปัญหายุ่งยากของการบันทึก ถ้ามีระบบเชื่อมโยงอย่างนี้ได้ กคปุมที่เคียวบอกมหาวิทยาลัยมหิดลออกมาหมดทุกอย่างได้ กคปุมบอกคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลออกมาได้ กคปุมจำแนกได้หมดรวมทั้งการจำแนกคนได้ด้วย คุณนักวิจัยว่าใครทำอะไรอยู่ ซึ่งต่อไปนี้ระบบวิจัยของประเทศจะใช้วิธีนี้ เพราะตอนนี้เราทำงานวิจัยนั้นเราบอกว่า 80% จะเป็นแบบ bottom up คือใครขอมมา อีก 20% เราจะบอกว่าถ้ามันมี gap ตรงไหนเรื่องการวิจัย ตอนนี้เราจะชี้ตัวไปให้ทำ การชี้ตัวให้ทำนั้นไม่ใช่บอกว่าคนนี้น่าจะเก่ง ไม่ใช่ จะดูจากฐานข้อมูลย้อนหลัง 5 ปีว่าใครทำงานด้านนี้มาก 10 ปีใครทำงานด้านนี้มาก จะ scout ไปที่คนนั้น ฉะนั้นถ้าหากว่าฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยมหิดลไม่อยู่ในฐานข้อมูลกลาง นักวิจัยก็เสียเปรียบมหาวิทยาลัยก็เสียเปรียบ อันนี้ผมเรียนเป็นเบื้องต้น

แล้วก็กฎระเบียบข้อบังคับ สกอ. ไม่เอื้อต่องานวิจัยหลายอย่าง ที่พูดเรื่อง
ของมาตรฐานประกันคุณภาพ มีเรื่องของทุกอย่าง มคอ. (กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*) และยังมีเรื่องการเน้นมหาวิทยาลัยวิจัยก็ยังเป็นปัญหา
อยู่ เพราะว่าหลายมหาวิทยาลัยบอกก็ทำวิจัยมากทำไมไม่ให้เขาเป็นมหาวิทยาลัย
วิจัยนี่คือสิ่งที่ สกอ. ไปแบ่งซึ่งไม่ถูกต้อง ความจริงต้องวัดกันที่ผลงานมากกว่าที่
จะไปกำหนดตั้งแต่ต้น อันนี้ก็ชี้มาที่เรา หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหาร
งานวิจัยของประเทศ มีคนกำหนดตัวชี้วัด เป้าหมายที่ชัดเจนไม่ใช่เปลี่ยนแปลง
บ่อย ไม่ซ้ำซ้อนและไม่เป็นการเพิ่มภาระให้มหาวิทยาลัย ส่วนนี่คือสิ่งที่เรามอง
เราก็คงพยายามที่จะบอกว่า 5 ส. และ วช. จะทำพร้อมกันในส่วนนี้

หน่วยงานกลางที่รับผิดชอบควรจะระบุบทบาทการวิจัยของมหาวิทยาลัย
ต่าง ๆ ให้ชัดเจน เรายังเชื่อว่าแต่ละแห่งก็มีดีของแต่ละแห่ง แต่ทุกแห่งทำให้ดี
หมดคือเอาทุกอย่างไม่ได้ ผมไปอยู่ที่อังกฤษขนาดโรงพยาบาลใหญ่ ๆ เป็น King
College แต่ถ้า Center เขาบอกให้ไปอยู่อีกโรงพยาบาลหนึ่ง ไม่ใช่ King
College ต้องเป็น Center ทั้งหมดทุกอย่าง ไม่ใช่ เขาให้เป็น Center เดียว อย่างนี้
เป็นต้น เพราะฉะนั้นถ้าหากเป็นอย่างนั้นได้ก็พิสูจน์ความสามารถจากผลงาน
อย่างนี้เป็นสิ่งที่ทำได้ นี่คือสิ่งที่ต้องมองเพราะงบประมาณน้อย ปัจจุบันนี้
งบประมาณเพื่องานวิจัยอยู่ที่ประมาณ 10,000 ล้านบาทหรือเทียบเท่ากับ 0.1%
ของ GDP นี่คือภาครัฐ เอกชนลงอีก 0.1 เป็น 0.2 GDP ถึงแม้รัฐบาลจะประกาศ
ถึงแม้จะเขียนให้อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่าจะเพิ่มงบ
ประมาณเพื่อการวิจัยตั้งแต่รัฐบาลอภิสิทธิ์ (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีต
นายกรัฐมนตรี*) ก็เป็น 0.5% เป็น 1% รัฐบาลยิ่งลักษณ์ (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชิน
วัตร นายกรัฐมนตรี*) บอก 2% ผมยังไม่เห็นรูปธรรมในการทำงาน เจริญหลาย
รอบแล้ว ว่างเข้าวังออกอยู่นานไม่เคยเกิดผล ขณะนี้กำลังผึกกำลังกันอยู่ว่าจะ

ทำอะไรได้บ้าง ปีนี้เชื่อว่างบประมาณเพื่อการวิจัยก็คงอยู่ที่ประมาณ 0.2-3% ของ GDP เท่าเดิม ขณะที่ประเทศอื่นเขาวิ่งไปแล้ว ประเทศจีนมีงบประมาณวิจัยเพื่อ Basic Science อย่างเดียว 70,000 ล้านดอลลาร์ หรือ 14,000 ล้านหยวน เรามีทั้งประเทศ 10,000 ล้านดอลลาร์ นี่คือนี่ที่มอง เพราะเขาเห็นแล้วว่าการลงทุนเพื่อการวิจัยเป็นสิ่งที่คุ้มค่า

ผมก็ขออนุญาตจบการบรรยายตรงนี้ว่าจริง ๆ ยังมีอุปสรรคที่ต้องแก้ไขอีกมากมายในส่วนนี้ (รูปที่ 17) ซึ่งผมจะให้สไลด์ไว้ สิ่งที่จะพัฒนาได้ต้องเกิดความร่วมมือร่วมใจกัน ร่วมมือระหว่างคน นักวิจัยและอาจารย์ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์เชื่อถือซึ่งกันและกัน ทำงานด้วยกันก็แบ่งงานแบ่งความคิดความชอบซึ่งกันและกัน จริงใจต่อกัน มีความรับผิดชอบ มั่นคงในงานที่ทำ และของบางอย่างต้องยอมเสียสละ ผมพูดอย่างนี้เพราะในหลาย ๆ ส่วนมีหลายคนบอกว่าถ้าทำงานแบบนี้ไม่เห็นตรงกับเป้าหมายกับประเทศทำอะไร ไม่ตรงเป้าหมายก็ไม่ได้เงินไปทำ ช่วงนี้ยังไม่ได้ถ้าจะว่าเขาทำอย่างอื่นไปก่อน อีกหน่อยเงินวิจัยประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 10 เท่า มีเงินทำเหลือเพื่อไม่ต้องห่วงในส่วนนั้น ในช่วงนี้ต้องยอมใช้เข้าไปและใช้ความรู้ความสามารถของเราไปใช้ใน ด้านอื่น ๆ ยกตัวอย่างสั้น ๆ อาจารย์รุ่นน้องผม ผมสนับสนุนไปเรียนไปวิจัยเป็น หมอผ่าตัดเด็ก ไปทำวิจัยด้านนี้แต่กลับมา บอกงานผ่าตัดเด็กไม่มีวิจัยไม่มีทุนให้ แต่ความสามารถคุณ ไปเกี่ยวกับเรื่องคับ ไปช่วยอาจารย์ยัง (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ยง ภู่วรวรรณ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*) ก่อน ไปทำเรื่องของไวรัสตับอักเสบต่าง ๆ ไปทำเรื่องนั้น เขาก็ใช้ความรู้ที่เรียนมาในเชิง ทฤษฎีไปช่วยตรงนั้น พัฒนางานวิจัยได้ พอถึงจุดหนึ่งเงินพอและตอนนี้คุณจะทำอะไรก็ได้ แล้วก็พื้นฐานที่แข็งแรงขึ้น ตอนนี้ผมขอจบการบรรยายไว้เท่านี้

อุปสรรคที่ต้องการการแก้ไข หรือแนวทางการพัฒนา

- ความเป็นเจ้าของในงานวิจัย
- สนับสนุน Open Innovation เพื่อเปิดกว้างให้ฝ่ายธุรกิจได้เข้าถึงแหล่งข้อมูล
- กฎระเบียบในการเบิกอุปกรณ์ประกอบการวิจัย
- นักวิจัยที่รับปรับงานตามโจทย์
- Funding ที่เข้าใจความเสี่ยงของวิจัยเชิงพาณิชย์
- TLO ที่มีลักษณะ promotive & supportive มากกว่า preventive
- สิทธิประโยชน์ที่เป็นแรงจูงใจ
- Co-funding ในการวิจัยสู่พาณิชย์จากภาครัฐ

17

ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทัศน์ ฟูเจริญ :

ผมมีคำถามเรียนถามอาจารย์ 2 ข้อ แต่เป็นเรื่องเดียวกัน ข้อแรกคืออาจารย์กล่าวว่าจะมีการบริหารจัดการ จะให้ สวรส. มาทำงานเกี่ยวกับการดูแลเรื่องการเงินให้ทุนวิจัยทางด้าน Biomedical Research นั้น scope เป็นอย่างไร และ action เป็นอย่างไร และอีกข้อคืออาจารย์ไม่ได้ mention ผมคิดว่ามีอยู่ในใจแล้วเกี่ยวกับเรื่องของ AEC ว่าการทำงานกับเพื่อนบ้านในอนาคตอันใกล้นี้ นโยบายของ NRCT (National Research Council of Thailand *) เป็นอย่างไรบ้าง

ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ :

ที่บอกมาให้ สวรส. ทำนั้น ท่านอย่าตกใจ เพราะ สวรส. เคยทำแค่ระบบสาธารณสุข แต่ว่าเราและ สวรส. รวมทั้ง BIOTEC ของ สวทช. และ สวทน. มารวมกันแล้วตั้งกลุ่มขึ้นมาทำหน้าที่ วางนโยบายและเป้าหมายทิศทางการวิจัยด้าน

สุขภาพและชีวเวชศาสตร์ขึ้น มันก็จะมีกรอบบางอย่างที่บอกว่าบางอย่างเป็นเรื่องของ basic science บางอย่างเป็นเรื่องของการวิจัยในเชิง clinic บางอย่างเป็นงานวิจัยในเชิงของการสร้างผลิตภัณฑ์ อาจารย์ประสิทธิ์คอนันต์ก็เริ่มทำให้ แล้วแบ่งว่าอะไรที่เป็น low hanging fruit บ้าง หมายความว่าอันที่ประสบผลสำเร็จเร็ว ๆ จะมองก่อนในส่วนนี้ แล้วก็ไล่ไปทุกอัน หลังจากนั้นแล้วก็มองนักวิจัย ตอนนี้เราก็คงทำเรื่อง mapping นักวิจัยเราว่าอยู่ในกลุ่มไหน เพื่อจะดูว่าเมื่อไหร่เราให้ supply แล้ว demand ยังพอเพียงขนาดไหน แล้วเมื่อทำเสร็จเรียบร้อยก็จะกำหนดกรอบแบบนี้และตั้งโต๊ะเดียวกันรับในส่วนนั้น เพราะฉะนั้นก็จะมีส่งเข้ามา รวมกันหมด มิฉะนั้นแล้วท่านก็จะเห็นภาพว่าท่านต้องขอหลายแห่ง นี่คือระบบที่ทำ ส่วน สวรส. เมื่อท่านได้ทุนวิจัยไปแล้ว เมื่อได้รับกำหนดทุนวิจัยแล้ว จะบริหารจัดการแบบที่ สวรส. จัดการใหม่ เพราะว่าถ้าให้ วช. จัดการก็จะเป็นระบบราชการ สวรส. จัดการได้เร็ว ใ้่ง่ายขึ้น วิธีการต่าง ๆ ก็สะดวกสบายมากขึ้น เช่น ถ้าอาจารย์อยากจะซื้อของ อยากจะซื้อคอมพิวเตอร์หรืออะไรต่าง ๆ เมื่อเห็นราคาถูกที่สุดเมื่อไหร่ อาจารย์ก็ซื้อได้เลยโดยที่มีระบบนี้เกิดขึ้น มิฉะนั้นถ้าเป็นระบบราชการก็จะค่อนข้างที่จะเป็นปัญหา

อันต่อมาในเรื่องนี้กำลังคุยว่าถ้าเรามีเงินพอแล้วจริง ๆ ถ้าอาจารย์มาขอทุนวิจัยได้ เช่น ขอทุนวิจัยได้ 3 ล้าน อาจารย์บอกในโครงการนี้จะมีนิติปัญญาเอกเพิ่มอีก 1 คน จะ top up ให้เงินเท่ากับปัญญาเอกกาญจนาภิเษกอีก 1,200,000 บาท ถ้าได้ปัญญาโท 1 คนให้ไปอีก 400,000 บาท นี่คือนี่ที่เป็นระบบ คือมันต้อง cover แบบนี้ เพราะว่าเดิมระบบของ สกว. ปัญญาเอกกาญจนาภิเษกอิงอาจารย์อย่างเดียว แต่หัวข้อวิจัยมันไม่รู้ว่าไปไหนก็แล้วแต่อาจารย์ แต่มันไม่ตรงกับเป้า ตอนนี้เราบอกว่าเอาให้ตรงกับเป้าก่อน แล้วอันนี้ค่อยเอามาใส่

ตอนนี้มีข้อมูลที่คิดว่าขณะนี้ วช. ก็ push ให้ สกว. ได้ทุนพิเศษปีนี้อีก 200 ล้าน ทำเรื่องของนักวิจัยที่จะ serve อุตสาหกรรม แล้วอุตสาหกรรมหนึ่งคือเรื่อง อุตสาหกรรมของผลิตภัณฑ์ยาและเวชภัณฑ์ ตรงนี้ก็ไปใช้หลักการแบบเดียวกัน หัวข้อตรงแล้ว มีนักวิจัยก็ใส่ตรงนี้เข้าไป เพราะฉะนั้นระบบจะทำให้กล่องตัวขึ้น คั้งนั้น สวรส. จะปรับเปลี่ยนของเขาเองไปเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ดูทั้งระบบ ฉะนั้นเขาทำแค่ระบบสุขภาพอย่างเดียวไม่ได้ นี่คือสิ่งที่ต้องทำ

ส่วน AEC นั้น ขณะนี้เรามองว่าถ้าเราเทียบกับ AEC เทียบกับมาเลเซีย ตอนนี้เทียบได้ยากมาก เขาใส่ทุนวิจัยขณะนี้ 1% สิงคโปร์ไม่ต้องพูดถึง เขาใช้วิธี ชื้อหัวชื้อนักวิจัยเก่ง ๆ มา สิ่งที่เราทำได้ในระบบนั้นคือมันจะเกิดปัญหา เรากลัวว่าคนของเราจะ drain ไปในเชิงของนักวิจัย เขาจะเปิดรับทั้งหมด แต่โชคคืออย่างหนึ่งคือคนไทยไม่ค่อยเคยชินกับการ mobilization และไม่ค่อยชอบย้ายที่ทำงาน ขณะนี้ NUS (*National University of Singapore**) ประกาศแล้วว่านักวิจัยใครจะไปทำงานที่ NUS เงินเดือนขั้นต่ำ 200,000 บาทสำหรับปริญญาเอก เพราะฉะนั้นมันมีโอกาสที่จะ drain แต่ที่เขาจะมาทำงานกับเรานั้นยากมาก

ส่วน AEC ผมมองภาพว่าน่าจะใช้ประโยชน์จากการเป็นประเทศเด่นใน AEC คือการเป็น center ทำความร่วมมือกับจีนและอินเดีย เพื่อจะดึงให้เห็นภาพว่าเราเป็นตัวแทนแล้วภูมิภาคนี้ก็จะง่ายขึ้น อินเดียก็น่าสนใจเรื่องของ อุตสาหกรรมยามาก ว่าเขาลงทุนอย่างไร ซึ่งเขาได้พัฒนานัก biotechnology เยอะมาก Molecular Biology ลงไว้เยอะมาก ส่วนเงินขณะนี้เรามองในเรื่องของ พลังงาน อาจารย์อาจจะ contact ด้วยซึ่งถ้าทำงานร่วมกันแบบนี้ได้ประเทศจีนก็พร้อมที่จะ support ในส่วนนั้น และผมยังไม่มีการตอบเรื่อง AEC มาก ส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยในเชิงที่ทำให้เรา harmonize กับเขาได้อย่างไรมากกว่าและ

แก้ปัญหาในเรื่องของเชิงอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ AEC งานวิจัยเราจะทำงานให้พัฒนาขึ้น ๆ ขึ้น ให้สามารถเป็นหนึ่งในเครือข่ายใน AEC ได้

แต่ข้อมูลซึ่งเราไม่ได้ใช้เลยคือข้อมูลเชิงสังคมน่า ในการที่เราเป็นประเทศ AEC นั้นเราจะทำอะไรให้ลดต้นทุน เพราะประเทศไทยเรายึดติดกันอยู่ภายใน เช่นญี่ปุ่นรู้เลยว่าถ้าผลิตของในญี่ปุ่นเขามีแต่ตายกับตาย เขาเลยมาผลิตในประเทศไทย เหมือนกันตอนนี้ประเทศไทยเราเริ่มขยับเป็นประเทศที่มี income middle income แล้ว ถ้าเรายังผลิตในประเทศไทยอยู่เราก็ตาย เราต้องมองว่าเราผลิตในลาวได้ไหม ในกัมพูชาได้ไหม ใช้เทคโนโลยีของเราและได้ประโยชน์อะไรบ้าง ประเทศลาวเวลาส่งของเข้าสหรัฐอเมริกา เขาได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องภาษี ถ้าโรงงานไปอยู่ในลาวและทำระบบให้เข้ากับกฎหมายได้ แต่ถ้าส่งจากไทยต้องเสียภาษี ส่งจากประเทศลาวไม่ต้องเสียภาษี ในเชิงวิจัยคุณลักษณะนั้นมากกว่าเรื่องของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

ผมอยากจะตอบหลาย ๆ คำถามแต่เนื่องด้วยเวลาจำกัด ขอขอบคุณครับ

ถอดความจากเทปบันทึกเสียง / พิมพ์ : นิษา ไทริสสัย

ตรวจสอบความถูกต้อง : วราภรณ์ อัครปทุมวงศ์ และสุปราณี สุขกมลสันติพร

หมายเหตุ (...) ขยายความโดย วราภรณ์ อัครปทุมวงศ์ และสุปราณี สุขกมลสันติพร

คำสั่งสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล

ที่ 014 /2556

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมปฐกฐา
วันคล้ายวันสถาปนาสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุลมหาวิทยาลัยมหิดล
ประจำปี 2556

เพื่อให้การดำเนินงานจัดกิจกรรมวันสถาปนาสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุลประจำปี 2556 ซึ่งจะจัดขึ้นในวันจันทร์ 20 พฤษภาคม 2556 เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ สถาบันฯ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้

คณะกรรมการดำเนินการ

1) ผู้อำนวยการสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล	ประธานกรรมการ
2) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	กรรมการ
3) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
4) ศาสตราจารย์ นพ.สุทัศน์ ฟูเจริญ	กรรมการ
5) ศาสตราจารย์ ดร. ปิยะรัตน์ โกวิททรงศ์	กรรมการ
6) รองศาสตราจารย์ ดร. อภินันท์ อุดมกิจ	กรรมการ
7) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลณสรร์ค สายขุน	กรรมการ
8) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมพร องค์กรวิทย์	กรรมการ
9) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวลจันทร์ จุฑาภักคิกุล	กรรมการ
10) ดร. นวลอนงค์ จิระกาญจนากิจ	กรรมการ
11) เลขานุการสถาบัน	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- 1) กำหนดแนวทาง รูปแบบของการประชุมวิชาการและกิจกรรมต่าง ๆ
- 2) ให้ความคิดเห็นและเป็นที่ยอมรับศึกษาให้แก่คณะกรรมการชุดต่าง ๆ

คณะกรรมการจัดประชุมวิชาการและการแสดงปาฐกถาศาสตราจารย์อิรินทร์ พิบูลนิม

ครั้งที่ 11

1) ผู้อำนวยการสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล	ประธานกรรมการ
2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
3) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	กรรมการ
4) ดร. ปราณี พูเจริญ	กรรมการ
5) รองศาสตราจารย์ ดร. นัยพินิจ กชภักดี	กรรมการ
6) รองศาสตราจารย์ นพ. สุธี ชกसान	กรรมการ
7) รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต เจตนัสว่าง	กรรมการ
8) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยงยุทธ ขจรปรีดานนท์	กรรมการ
9) อาจารย์ ดร. หม่อมหลวงเสาวรส สวัสดิวัฒน์	กรรมการ
10) อาจารย์ ดร. รจนกร พูลมานะอุสาหะกุล	กรรมการ
11) เลขานุการสถาบัน	กรรมการ
12) นางสุปราณี สุขกมลสันติพร	กรรมการ
13) นายอำนาจ ชะนะมา	กรรมการ
14) นางสาวพัชรชวัล พึ่งถนอมจิตร	กรรมการ
15) นางสาวพิชชาภัทร์ หาญปราบ	กรรมการ
16) นางสาวชนิกานต์ บุญช่วย	กรรมการ
17) นางสาวไกล่รุ่ง ศรีก๊กเจริญ	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- 1) กำหนดรูปแบบ หัวข้อเรื่องของการประชุมวิชาการ พิจารณาเสนอชื่อผู้เหมาะสม เป็นองค์ปาฐก และหัวข้อเรื่องที่จะแสดงปาฐกถา พร้อมจัดเตรียมเอกสารการประชุมวิชาการ
- 2) ติดต่อวิทยากร ประสานงาน และอำนวยความสะดวกในการจัดประชุม
- 3) ดำเนินการตามกำหนดการของการประชุมฯ
- 4) ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายและเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ พิธีสงฆ์ และต้อนรับ

1) รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต เจตน์สว่าง	ประธานกรรมการ
2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปนัดดา บุญเสริม	กรรมการ
3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวลจันทร์ จุฑากัณฑิกุล	กรรมการ
4) นางสาวพรณี ปรีดากาญจน์	กรรมการ
5) นายสอาด ทองคุ้ม	กรรมการ
6) นายชูเกียรติ สงคานนท์	กรรมการ
7) นางศศิธร พรหมเมศ	กรรมการ
8) นางมัทนา ผิวงาม	กรรมการ
9) นางสาวเพ็ชรินทร์ แพเรือง	กรรมการ
10) นางสาวกรรณก พรหมเทพ	กรรมการ
11) นางสาวสุกฤษฎี สุภาพ	กรรมการ
12) นางสาวณัฐณี คล้าพงษ์	กรรมการ
13) นางสาวปัทมา หนองเอี่ยน	กรรมการ
14) นางสาวเขาวนิ พันธุ์ลาภะ	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- 1) จัดทำคำกล่าวเปิดและปิดงาน พร้อมทั้งจัดเตรียมของที่ระลึกแก่ประธานปิดงาน ประชุมและวิทยากร
- 2) ดำเนินพิธีการตามกำหนดการของงานประชุมและกิจกรรมอื่น ๆ (การให้รางวัล บุคลากร การประกาศเกียรติคุณ)
- 3) ควบคุม ดูแล การดำเนินการพิธีสงฆ์
- 4) ต้อนรับแขกผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมงาน
- 5) ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายและเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฝ่ายเอกสารและการประชาสัมพันธ์

1) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
2) อาจารย์ ดร. สุจิรา มุกดา	กรรมการ
3) อาจารย์ ดร. คงฤดี ธารรำลึก	กรรมการ

4) อาจารย์ ดร. ชุติมา เทพฤทธิ์	กรรมการ
5) อาจารย์ ดร. อลิตา คงชนะกุล	กรรมการ
6) อาจารย์ ดร. พร้อมสิน มาศรีนวล	กรรมการ
7) เลขานุการสถาบันฯ	กรรมการ
8) ดร. นवलอนงค์ จิระกาญจนากิจ	กรรมการ
9) นางสาวสุวรรณา สรรสุนทรเทพ	กรรมการ
10) นางสุปราณี สุขกมลสันติพร	กรรมการ
11) นางณิชา โพธิ์สัตย์	กรรมการ
12) นางอาภา เอี่ยมคุ้ม	กรรมการ
13) นางเรืองทิพย์ รัตนขจรศักดิ์	กรรมการ
14) นางสาวณัฐติยา เดชพรหม	กรรมการ
15) นางสาวรัตนันท์ จีนสมุทร	กรรมการ
16) นางอัญชลี นิรชานนท์	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- 1) ประชาสัมพันธ์การจัดงานประชุมให้ทุกหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยรับทราบ และเชิญชวนผู้สนใจเข้าร่วมงาน
- 2) สรุปผลการประชาสัมพันธ์ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม แจ้งต่อคณะกรรมการประจำสถาบันฯ เพื่อทราบ
- 3) จัดเตรียมเอกสารการแสดงปาฐกถา เพื่อเตรียมให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม
- 4) ประสานงานกับฝ่ายลงทะเบียนเพื่อจัดเตรียมเอกสารให้กับผู้เข้าร่วมประชุม
- 5) ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายและเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฝ่ายลงทะเบียนและจัดเลี้ยง

1) เลขานุการสถาบัน	ประธานกรรมการ
2) นายสุธรรม อินทรเรืองศรี	กรรมการ
3) นางณัฐวรรณ ศรีจินดา	กรรมการ
4) นางสาวทัศนีย์ ฝ่ายซ้ายคราม	กรรมการ

5) นางนารีรัตน์ เนียมทอง	กรรมการ
6) นางสาวทรง พึ่งสุขแดง	กรรมการ
7) นายวินัย จำโคม	กรรมการ
8) นางสาวพรปรีชา แก้วประเสริฐ	กรรมการ
9) นางเพ็ญศรี หงษ์ทอง	กรรมการ
10) นางสาวดินันท์ จินสมุทร	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- 1) รับผิดชอบเรื่องการลงทะเบียน พร้อมจัดเตรียมเอกสารที่ได้รับจากฝ่ายเอกสาร เพื่อเตรียมให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม
- 2) จัดทำป้ายชื่อวิทยากร รวมทั้งจัดทำและส่งบัตรเชิญให้วิทยากรและผู้มีเกียรติ
- 3) ดูแลเรื่องอาหาร-เครื่องดื่ม สำหรับจัดเลี้ยงในงานประชุม รวมทั้งสำหรับพิธีสงฆ์
- 4) สรุปจำนวนและรายชื่อผู้เข้าร่วมงานประชุม เสนอต่อคณะกรรมการประจำสถาบัน ฯ เพื่อทราบ
- 5) ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายและเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฝ่ายสถานที่ โสตทัศนอุปกรณ์ และยานพาหนะ

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขุฑุท ขจรปรีดานนท์	ประธานกรรมการ
2) นายณรงค์ ทองน้อย	กรรมการ
3) นายสอาด ทองคุ้ม	กรรมการ
4) นายคมกฤษ เตียเจริญ	กรรมการ
5) นางสาววดี ร่ำรวย	กรรมการ
6) นางสาวชินรัตน์ แจ่มแสงฟ้า	กรรมการ
7) นางสาวปาริสาชชา แสงสุวรรณ	กรรมการ
8) นายตรี เขียวเกกา	กรรมการ
9) นายประเสริฐศรี ภิรมย์น้อย	กรรมการ
10) นายสุชาติ มั่นตะสูตร	กรรมการ
11) นายชรรยงค์ คงมหาพฤกษ์	กรรมการ

12) นายจอมขวัญ สองทวี	กรรมการ
13) นายกรรณา อยู่ประเสริฐ	กรรมการ
14) นางสาวไพรัช ทองงาม	กรรมการ
15) นายนฤชา ปานสวัสดิ์	กรรมการ
16) นายไพโรจน์ วิริยะบุญญาภิวัฒน์	กรรมการ
17) นายวิโรจน์ ว่องไว	กรรมการ
18) นายบันเทิง อยู่ประจำ	กรรมการ
19) นายเชษฐา ดิสปัญญา	กรรมการ
20) นางสาวสุวรรณา สรรสุนทรเทพ	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- 1) จัดเตรียมสถานที่ที่ใช้ในการประชุมวิชาการ จัดนิทรรศการ การแสดงผลการวิจัย จัดเลี้ยง จัดพิธีสงฆ์
- 2) จัดเตรียมและควบคุม โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในงาน
- 3) ถ่ายภาพ บันทึกวีดีโอเทป และบันทึกเสียง
- 4) ควบคุม ดูแล เรื่องยานพาหนะที่จำเป็นต้องให้บริการ
- 5) ควบคุม ดูแล เรื่องระบบจราจร และสถานที่จอดรถ
- 6) ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายและเกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฝ่ายการเงินและจัดหารายได้

1) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	ประธานกรรมการ
2) นางสาวสุรวิรัตน์ ชินกุลประสาน	กรรมการ
3) นางทิพาพัชร์ เมฆะอำนวยชัย	กรรมการ
4) นางสาวผ่องศรี สว่างสุขสกุล	กรรมการ
5) นางสาวปณิชาฉัท ญาติบรรรุง	กรรมการ
6) นางภาดา ทองศรี	กรรมการ
7) นางสาวอมรรัตน์ อ่อนจันทร์	กรรมการ
8) นางพิลาวัลย์ ทองสมคิด	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- 1) ประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม โดยประสานงานกับคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ
- 2) วางแผนและดำเนินการหารายได้เพื่อใช้ในการจัดประชุม
- 3) ควบคุมและดูแลการเบิก-จ่าย ให้ถูกต้องและคล่องตัว
- 4) จัดทำรายงานสรุปรายรับ-รายจ่าย เสนอต่อคณะกรรมการประจำสถาบัน เมื่อเสร็จสิ้นการประชุม
- 5) งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าการดำเนินงานจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

(ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเสริฐ เอื้อวรากุล)

ผู้อำนวยการสถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล

ชื่อหนังสือ ปาฐกถาศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สิริพันธ์ พิบูลนิยม ครั้งที่ 11

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล
มหาวิทยาลัยมหิดล

กองบรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ อัครปฐมวงษ์
นางสุปราณี สุขกมลสันติพร
นางณิชา โพธิสัจย์

ออกแบบปก นายขรรรงค์ คงมหาพฤกษ์

พิมพ์ที่ บริษัท เอสทีซีซี มีเดีย แอนด์ มาเก็ตติ้ง จำกัด
เลขที่ 69 ซอยรัชดาภิเษก 66 ถนนรัชดาตัดใหม่
เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ 0-2910-9813-4, 0-2910-0820, 0-2587-3568

สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล

โทรศัพท์ 0-2441-9003 ถึง 7 โทรสาร 0-2441-1013

<http://www.mb.mahidol.ac.th>